

Nadapi Kerekerdő Óvoda

Pedagógiai Programja

Jelen módosítás alapja a 2011.évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről és a 363/2012 (XII.17.) kormányrendelete az Óvodai nevelés országos Alapprogramjáról.

TARTALOM

1. Bevezetés
2. Az óvoda bemutatása, helyzetkép
 - 2.1. A pedagógiai munka értékei, nevelési elvei
 - 2.2. Óvodai nevelésünk célja
 - 2.3. Pedagógiai hitvallásunk
3. Gyermekkép
4. Óvodakép
5. Az óvodai nevelés általános feladatai
 - 5.1 Egészséges életmód alakítása
 - 5.2 Egészségnevelési program
 - 5.3 Az érzelmi, az erkölcsi és a közösségi nevelés
 - 5.4 Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása
6. Az óvodai élet megszervezésének elvei
 - 6.1. Napirend
 - 6.2. Hetirend
7. Az óvodai élet és tevékenység formái
 - 7.1. Játék
 - 7.2. Tevékenységben megvalósuló tanulás
 - 7.3. Mesélés-verselés, anyanyelvi nevelés
 - 7.4. Ének, zene, énekes játékok, gyermektánc
 - 7.5. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka
 - 7.6. Mozgás
 - 7.7. Külső világ tevékeny megismerése
 - 7.8. Munka jellegű tevékenységek

8. Az óvoda kapcsolatrendszere
9. Gyermek és ifjúság védelem, esélyegyenlőség, tehetségek gondozása, integráció
10. A nevelőmunka tervezése, ellenőrzése, értékelése, dokumentációja
11. Legitimációs záradék

1. Bevezetés

„Az óvodás kor nagy igazságai...

Már az óvodában megtanultam mindent, amit tudni érdemes. Azt, hogy hogyan éljek, mit tegyek, mind az óvodában tanultam meg.

Az egyetemen a bölcsesség nem volt különösebb érték, az óvodában azonban annál inkább.

Íme, amit ott tanultam:

1. Ossz meg mindent másokkal!
2. Ne csalj a játékban!
3. Ne bánts a másikat!
4. Mindent oda tegyél vissza, ahonnét elvetted!
5. Rakj rendet magad után!
6. Ne vedd el a másét!
7. Kérj bocsánatot, ha valakinek fájdalmat okoztál!
8. Evés előtt moss kezet! Húzd le a vécét!
9. A frissen sült sütemény és a hideg tej tápláló.
10. Élj mértékkel!
11. Mindennap tanulj, gondolkodj, rajzolj, fess, énekelj, táncolj, játssz és dolgozz egy keveset!
12. Délutánonként szundíts egyet!
13. A nagyvilágban óvatosan közlekedj, fogd meg a társad kezét és ne szakadjatok el egymástól!

+1 Ismerd fel a csodát!”

(Robert Fulghum)

Pedagógiai programunk újragondolását az Óvodai Nevelés Alapprogram iránymutatása, szellemisége, cél- és feladatrendszere, a módosított nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi. CXCV. törvény, a közneveléssel összefüggő egyes kormányrendeletek, valamint a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóságról szóló 316/2012. (XI. 13.) Korm. rendelet, az egyenlő

bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény és a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény módosításáról, a 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról a 17/2013. (III. 1.) EMMI rendelet a nemzetiség óvodai nevelésének irányelve és a nemzetiség iskolai oktatásának irányelve kiadásáról, valamint a további hatékony munka érdekében a nevelőtestületnek a megvalósítás során felmerült tapasztalatainak beépítése tették szükségessé.

A helyi pedagógiai program a nevelőtestület által elkészített saját program, az elkészítés során figyelembe vettük a gyermekösszetételt, a gyermekeinket körülvevő, felgyorsult, folyamatosan változó világot, mely nagy hatással van rájuk, továbbá a családok szociokulturális háttérét, szülői igényeket, a helyi sajátosságokat is. A családi nevelést kiegészítő, a szülőkkel szorosan együttműködő óvodai programot készítettünk.

A programban hangsúlyos a gyermekközpontúság, a gyermekek tisztelete, kiemelten jelenik meg a környezeti nevelés, fenntarthatóság. Továbbá, hogy elősegítsük a gyermekek mentális egészségének és jóllétének fejlesztését.

Pedagógiai Programunkban foglaltak az alapja és egyben meghatározója annak a közös értékrendnek, melyet minden dolgozónak követnie kell az intézménybe járó gyermekek sikeres nevelése, fejlesztése érdekében.

Törekedtünk arra, hogy az a fenntartó és a szülők számára az elmúlt évek nevelőmunkájának eredményeit, sikereit összegezzük, továbbá egy jövőt orientáló szakmai képet fogalmazzunk meg.

Óvodánk pedagógiai tevékenységrendszer és tárgyi környezete segíti a gyermekek környezettudatos magatartásának kialakulását, továbbá a gyermekek mentális egészségének és jóllétének fejlesztését.

A mindennapi tevékenységrendszerünkbe beépítettük a környezettel kapcsolatos értékek felismertetését, megóvásának fontosságát, valamint a támogatásunkat abban, hogy boldogabb és kiegyensúlyozottabb életet élhessenek.

Programunkban az egészséges életmód fontos eleme az egészséges táplálkozási szokások, valamint a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása a mindennapi mozgásos tevékenységek által.

Óvodai rendezvényeink a családok közösségi életét is gazdagítják. Valamint célunk, hogy produktív együttműködést erősítsünk az óvoda és a családok között.

Programunk specifikumai:

A mindennapi nevelőmunka során játékba integrált korszerű, cselekvő felfedező, alkotó képességet, kreativitást erősítő komplex tevékenységeket kezdeményezünk melyek keretét az évszakok és az ünnepek határozzák meg.

Programunkban kiemelt szerepet kap a gyermekek élményekre és tapasztalatra építő, azaz tevékenységorientált környezeti nevelése, környezettudatos magatartásminták, értékek és életviteli szokások átadása, átvétele.

Továbbá, hogy kialakítsuk bennük azokat az egészséges megküzdési stratégiákat, amivel jól tudnak reagálni az élet elkerülhetetlen kihívásaira. Ilyenek például az optimizmus gyakorlása, társas kapcsolatok ápolása, jó cselekedetek, célok kitűzése és elérés, a megküzdés gyakorlása, az apró örömök gyakorlása, a megbocsátás gyakorlása, testmozgás, a fenntartható boldogság megismertetése.

A komplex mozgásfejlesztést is kiemelten kezeljük a mindennapi nevelőmunka során. A fizikai aktivitás egészségünk megőrzésében kiemelt szerepet játszik, ezért elengedhetetlen az óvodáskorú gyermekek napi mozgásos tevékenysége, mely egyaránt jelent irányított foglalkozásokat és szabad, önálló aktivitási időtartamokat.

A játékos mozgásfejlesztésben a mindennapi láb- és testtartást javító tornát rendszeresen alkalmazzuk.

INTÉZMÉNYÜNK ADATAI:

Intézményünk neve: Nadapi Kerekerdő Óvoda

Intézményünk címe: 8097 Nadap, Templom köz 2.

Telefonszáma: 06-22/470 025

E-mail: nadapikerekovi@gmail.com

Fenntartó: Nadap Község Önkormányzata

8097, Nadap, Haladás út 56.

Intézmény OM azonosítója: 202693

Intézményünk tevékenységének megnevezése: óvodai nevelés, ellátás

2. Az óvoda bemutatása, helyzetkép

Nadap község Fejér megyében, a Velencei-tó északi partjától 3 km-re helyezkedik el. Kis település, 800 fő alatti a lakosság száma. Az önkormányzat egyedül az óvodát tartja fenn. A településen található az országos térképészeti szintezési ősjegy. Történelmileg is neves, hiszen az itt található templomban keresztelték meg Vörösmarty Mihályt. Kitűnő természeti adottságokkal is rendelkezik, mivel egyik oldalról a Vértes hegység, másik oldalról a Velencei-tó és a lankás Velencei hegység öleli körül. Dombos, erdős, szőlőültetvényekkel tarkított a környék, ahonnan szép időben látszik a tó csillogása.

Nadapon 1993 óta működik óvoda, ami művészek alkotóházából lett kialakítva, 15 gyermek befogadására. Azóta 2007-ben bővítette, felújította, modernizálta az önkormányzat. Akkor 29 fővel működött az intézmény. Majd a Nadapon született és ide költöző óvodás korú gyermekek számának növekedése miatt 2018 nyarán az óvoda egy belső átalakítás során 1 csoporttal bővült, ahol 15 gyermek férőhelye biztosított. 2019.09.02.-től az intézmény férőhelye 40 gyermekre bővült. Majd 2020-ban egy újabb belső átalakítás történt, ahol a 2. csoport 15 férőhelyét 29 főre bővítették, ezáltal két, 29 főre maximalizálható csoportszobával rendelkezünk.

A maximum gyermeklétszám 53 fő gyermekre növekedett.

Az intézmény komfortja, esztétikája, karbantartottsága jól megfelel az igényeknek. Gyönyörű fás, füves udvar biztosítja a gyermekek mozgás lehetőségét. Családias hangulat és jó személyi feltételek adottak a gyermekek kiegyensúlyozott neveléséhez.

2021. őszén a Magyar Faluprogram keretein belül pályázás útján 5 millió forintértékben nyert az intézmény egy játszótér kialakítást, ezáltal még nagyobb és igényesebb környezetet biztosítunk a gyermekek számára.

Szociokulturális környezet:

Óvodánkba a társadalom többféle rétegéből érkeznek a szülők, gyermekek, ami azt eredményezi, hogy az igényeik is mások. Szinte minden szülőnek elsődleges szempont azonban az, hogy a gyermeke egészséges, biztonságos környezetben legyen az óvodai idő alatt. Szakértő és szerető gondoskodásban részesüljön. Igénylik a szülők azt, hogy az óvodai nevelésen kívül fakultatív programlehetőségek is legyenek az óvodai napirenden belül.

Ezt látva plusz szolgáltatásként a gyerekeknek, néptáncot, korai nyelvoktatást (angol), fejlesztő jóga tornát és úszást szervezünk.

A szülők szívesen jönnek kirándulásokra, családi és gyermeknapra, valamint ünnepi rendezvényeinkre is. A szülőkkel való jó együttműködést bizonyítja, hogy igénylik a családlátogatásokat, fogadóórákat, a kötetlen beszélgetéseket is.

A szülői szervezet aktívan részt vesz az óvoda életében. Sokan önzetlenül segítenek.

Óvodánk személyi feltételei:

Nadap Község Önkormányzatának fenntartásában működő Nadapi Kerekerdő Óvoda a 2 csoportot, 3 fő pedagógus mellett, 2 fő pedagógiai asszisztenssel, valamint 3 fő dajkával tudja a feladatát ellátni.

Intézményvezető:

A köznevelési intézmény élén intézményvezető áll, aki a létszámi adatok tekintetében heti 12 órát csoportban tölt Óvodapedagógus munkakörben.

Az intézmény vezetője dönt, vállal felelősséget a szakszerű, törvényes és gazdaságos működésért. Dönt az intézmény minden olyan ügyében, amelyet jogszabály nem utal más hatáskörbe.

Alkalmazotti közösség:

Létszáma jelenleg: 8 fő

A nevelőtestület tagjainak száma: 3 fő

Óvodapedagógus:

A nevelőmunka kulcsszereplője, akinek a személyisége meghatározó a gyermekek szempontjából. Jelenléte fontos feltétele az óvoda nevelésnek. Az óvodapedagógus elfogadó, segítő, támogató attitűdje modellt, mintát ad a gyermekek számára.

Az óvodapedagógusok:

- Szakmailag jól képzettek, a szülői elégedettség velük szemben igen jónak bizonyul. Több éves szakmai gyakorlattal rendelkeznek, továbbképzéseken vesznek részt.
- Nevelőtestületre jellemző a nyitottság, a szakmai megújulásra való törekvés, az önképzés igénye.
- Az egyéni kompetenciák megnyilvánulnak a mindennapokban, ennek kihasználtsága hozzájárul a gyermekek mindennapi fejlődéséhez. (mozgás, zenei képzettség, boldogságóra programra törekvés)

Óvodánk küldetésnyilatkozata:

Olyan óvodát szeretnénk, ahol a gyermekek, nyugodt, családias, kiegyensúlyozott légkörben tartalmas, szakmai munka mellett jól érzik magukat a mindennapokban.

Olyan szakmai háttérrel rendelkező kollektíva megalkotása, akik folyamatos fejlődni akarásukkal megteremtenék a gyermeki személyiséget tisztelő, egyenlő esélyek elvén működő biztonságos környezetet, ahol gyermekek helyes önértékelése, és énképe alakul ki.

Óvodánk legfontosabb feladata a jövőben is, hogy az életkori és egyéni sajátosságok, valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével segítse az óvodás gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlődését, a gyermeki személyiség kibontakozását, a hátrányok csökkentését, együttműködő készségük és akaratuk fejlesztését.

Működésünk feltételei

1. Személyi feltételek:

Felsőfokú, szakvizsgázott vezető-óvodapedagógus (folyamatban)	1 fő
Felsőfokú képzettségű óvodapedagógus	2 fő
Szakképzett dajka	3 fő
Pedagógiai asszisztens	2 fő

Intézményünk valamennyi dolgozója rendelkezik a törvény által előírt, munkakörének megfelelő iskolai végzettséggel. Az óvodapedagógusok elkötelezettek munkájuk iránt, munkájukra igényesek, megújulni képesek, törekszenek az önképzésre. Az eredményes munkához az összes dolgozó összehangolt munkája szükséges, ezért támaszkodunk a nem pedagógus alkalmazottakra, akik segítik a gyermekek gondozását, nevelését.

2. Tárgyi ellátottságunk az intézmény alaptevékenységét biztosítja.

Az épület állaga részben elavult. Az udvar korszerű, ütéscsillapító felületekkel, különböző talajtakarással európai uniós előírások szerint. A biztonságos játék feltételei adottak. Megfelelő mennyiségű fa, árnyék, zöld virágos terület van. Az egészséges környezet biztosított.

3. A csoportszoba és a gyermekek által használt helyiségek megfelelő nagyságúak, balesetmentesek, a gyermekek életkorának megfelelőek. A gyermekek tevékenykedtetéséhez, a tanulási folyamat végzéséhez folyamatos az eszközök beszerzése.

Óvodai nevelésünk alapelvei, célkitűzései

Az óvodai nevelés szakasza a gyermek hároméves korában kezdődik, és addig az időpontig tart, ameddig a gyermek a tankötelezettség teljesítését meg nem kezdi. Pedagógiai programunk a családi nevelés kiegészítője. Célunk a családok aktív bevonása az óvodai nevelőmunkába, melynek kereteit rendezvényeink adják.

Szeretetteljes, családi, biztonságot adó, tevékeny, élményekben gazdag óvodai élet megteremtésére törekszünk, melyben biztosítjuk a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatását.

Az óvodai nevelés rendszerében elsődleges a játék (a szabad és kreatív játék), valamint a gyermekek természetes mozgásigényének kielégítése, mely áthatja a gyermekek egyéb tevékenységeit. Célunk, hogy nevelésünk hatására a gyermekek önmagukhoz képest fejlődjenek, kreativitásuk szabadon kibontakozzon.

Fontosnak tartjuk, hogy a cselekvő, felfedező tevékenységeken keresztül a gyermekek életkoruknak megfelelő ismereteket, tapasztalatokat szerezzenek és értelmi képességeik (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás) és kreativitásuk fejlődjön.

Célunk, hogy leljenek örömet a felfedezésben, az ismeretszerzésben, szeressék és védjék a természetet, vegyék észre és csodálkozzanak rá mindenütt a szépre. Már egészen kicsi koruktól kezdve önállóságra szoktatjuk a gyermekeket, és ezzel megadjuk nekik az “ezt is tudom” örömezt, és elősegítjük önbizalmuk fejlődését.

Célunk, hogy pedagógusaink példamutató magatartással és a megfelelő környezet kialakításával biztosítsák az egészséges életvitelt, a környezettudatos magatartást, a gyermekek, erkölcsi, közösségi nevelését, szocializációját, képességeik fejlesztését, érzelmi világuk gazdagítását, a szép iránti vonzalmuk kialakítását.

Célunk olyan harmonikus gyermekközösség kialakítása, amelyet egymás elfogadása, kölcsönös megértése, tisztelete és szeretete hat át.

2.1 A pedagógiai munka értékei, nevelési elvei

1. Intézményünk kiemelt nevelési elve:

A kiváló természeti adottságok kihasználása:

Minket körülvéő Velencei-tó, Meleg-hegy, erdő közvetlen lakókörnyezetünk az alapja a megismerési folyamatnak, a gyermekek tevékenykedtetésének.

2. Kiemelt célunk a környezetünk óvása, a környezettudatos gondolkodás kialakítása. Intézményünk létrehozott 2 magaságyást, amelynek köszönhetően a gyermekek részt vehetnek a bio gazdálkodás alapjaiban. Elsajátíthatják a megfelelő attitűdöket, készségeket. A környezeti nevelésben mutatott jártasság, a fenntarthatóság értékrendjének hiteles képviselője és a környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdök átadása.
3. Kiemelkedő figyelmet kívánunk fordítani korunk népbetegsége kezelésére, a korai mentálhigiénés állapot romlására. A mentális egészség mellett kiemelkedően fontos a fizikai egészség és a biztonságos környezet.
4. Nevelésünk meghatározó eleme a gyermekközpontúság:
 - a gyermekek életkorához mért elvárások támasztása
 - az egyéni fejlődési ütem figyelembevétele
 - a társaitól egyes területen lemaradó, kiemelt figyelmet igénylő gyermekek felzárkóztatása differenciált fejlesztéssel (hátrány csökkentés)
 - A tehetséggondozás megszervezése
 - közös, meghitt ünnepek által élmények biztosítása
 - a vegyes életkorú csoport előnyeinek kihasználása a közösségi nevelésben
 - folyamatosan biztosítjuk a szabad játékhoz való jogot
 - családi, szeretetteljes, érzelmi biztonságot nyújtó légkör megtartása

2.2 Óvodai nevelésünk célja

Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja alapelvein felül:

- a családi nevelés kiegészítése, a gyermekek fejlődése érdekében együttműködés a családokkal
- minden gyermeknek egyforma esélyeket teremteni az élethez (figyelembe venni a lemaradást és a kiemelkedő képességeket is), a családok életminőségének javítása együttműködve a Gyermekjóléti Szolgálattal

- az erkölcsi nevelés kihangsúlyozása, mely az alapvető emberi értékek megtartására nevel, ezáltal elérjük, hogy kulturált, közösséget kedvelő, egymást tisztelő, hazafias gondolkodású, érzületű gyermekek hagyják el az óvodát

Az óvodában folyó fejlesztés megköveteli az óvodapedagógustól, hogy tervező munkát végezzen. Tudatosan adjon olyan tartalmat a „tanuláshoz”, mely személyiségében, fejlettségében előbbre viszi a gyermekeket.

Az ellenőrző, értékelő munkafolyamat és szerves része a munkánknak. A gyermek fejlődését nyomon követő dokumentumokat folyamatosan frissítjük, feljegyzéseket végzünk, meghatározzuk a javítandó területeket, feladatokat.

2.3 Pedagógiai hitvallásunk

„Az ember is úgy nő, mint a fa, gyökérzetével, kapcsolatai szerteágazó rostjaival. Minél több épebb kapcsolattal szívja a világot, annál magasabb lombot vethet.”

(Németh László)

A gyermekek fejlődése érdekében érzünk elhivatottságot. Pedagógiai hitvallásunk:

- gyermek szeretet, mellyel megkönnyítjük a gyermekek következő életszakaszba történő átlépését
- a hazai óvodai nevelés történet hagyományainak megőrzése,
- pedagógiai optimizmus,
- együtt gondolkodás.

Elkötelezettség és a jövő iránti felelősség vezérli munkánkat, magatartásunkat, életvitelünket és emberi kapcsolatainkat.

3. Gyermekekép

„Két dolog van, amit adhatunk gyermekeinknek: gyökereket és szárnyakat. Gyökereiket a szüleiktől kapják a gyermekek, szárnyakat pedig mi adhatunk nekik. Reméljük a magasba repíti majd őket!”

(kínai bölcs mondása)

Gyermekeink szeressenek óvodába járni, csodálkozzanak rá a szépre, legyenek fogékonyak a jóra, az átélt és megélt örömekre. Természetes mozgásigényeiket örömteli, felszabadult tevékenységek gyakorlása közben, egyéni szükségleteinek megfelelően élhessék meg. Mozgásuk váljék célszerűbbé, összerendezettebbé. Őrizhessék meg természetes kíváncsiságukat. Tudjanak gyönyörködni a természeti és tárgyi környezetben. Óvják, védjék a természet tisztaságát, szépségét. Váljanak alkalmassá társas együttélésre, fedezzék fel, hogy az emberek különbözőek, felszabadultan kommunikáljanak. Legyenek magabiztosak, önállóak, kiegyensúlyozottak.

Az óvodánkba járó gyermekek a személyes-differenciált gondozással váljanak óvodás koruk végére önmagukat ellátni tudó, befogadó, az egészséges életmódra törekvő gyermekekké. Személyiségükhöz és tehetségükhöz mértén szellemileg és szociálisan is legyenek felkészültek az iskolai életre. A közösség személyiség formáló erejénél fogva tanuljanak együttműködést, alkalmazkodást, illetve, magatartási kultúrát. A társas együttélés vezérmotívuma legyen a társaira figyelés, a segítségre szoruló, kisebbek felkarolása. Ez erősíti a pozitív erkölcsi normák kialakulását is, melyben természetes a másakra figyelés, az egymás elfogadása. Legyen jellemző az óvodánkba járó gyermekekre a kiegyensúlyozott érzelmi állapot, legyenek nyíltszívűek, kompromisszumra hajlamosak. Váljanak képessé a kulturált emberi kommunikációra. Legyenek a környezetük iránt érdeklődők, környezetüket óvó, védő, megbecsülő gyermekek. Ezt a teljesíthető elvárások támasztásával, az önfeledt, szabad játék adta lehetőségek kihasználásával, az együtt megélt élmények pozitív erejével, a környezetünk által biztosított hatások, tevékenykedtetés útján kívánjuk elérni.

4. Óvodakép

Az óvodáskorú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család. Intézményünk a köznevelési rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a családi nevelés kiegészítője, a gyermek harmadik (esetenként 2,5) életévétől az iskolába lépésig.

Intézményünk pedagógiai tevékenységrendszere és tárgyi környezete biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének legmegfelelőbb feltételeit. Arra törekszünk, hogy gyermekek életkori és egyéni sajátosságainak, eltérő fejlődési ütemének szem előtt tartásával, elősegítsük a sikeres iskolai beilleszkedéshez szükséges testi, szociális, és értelmi érettség kialakulását. Fontosnak tartjuk, hogy minden gyermek számára az adott életszakaszban megtaláljuk a számára leginkább megfelelő, optimális fejlődési feltételeket, megismerjék szűkebb és tágabb természeti és társadalmi környezetüket, olyan tapasztalatokat szerezzenek, melyek az életkoruknak megfelelő biztonságos eligazodáshoz nélkülözhetetlenek.

Élményekkel teli, gazdag tevékenységet biztosítva, a játék elsődlegességét figyelembe véve alakítjuk a gyermekek mindennapjait, ügyelve arra, hogy óvodánk légköre sugározza a szeretetteljes bánásmódot és az otthon érzetét, tükrözze a harmóniát, az egységet és az esztétikumot.

Nagy hangsúlyt fektetünk a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esélyegyenlőségének növelésére, a hátrányok csökkentésére, egyéni szükségleteknek megfelelő speciális fejlesztésre, tehetséggondozásra.

Célunk:

- a gyermekeknek biztosítani a legoptimálisabb életteret, melyben a várható fejlődés elérhető. A természeti adottságok kihasználásával különböző domborzati viszonyok megtapasztalását, kőzetek, növények, állatok megismerését tesszük lehetővé. A jó levegő, árnyas udvar által biztosítjuk a mindennapos mozgást. Séták, tanulmányi utak alkalmával ismereteik bővítését, a környezettudatos gondolkodást és életmódra nevelést tűztük ki magunk elé. A tárgyi-környezeti feltételek mellett fontos, hogy mi óvodapedagógusok nyitottak legyünk a kellő módszerekkel képesek legyünk a gyermekeket az életkoruknak megfelelő tudás birtokába juttatni. Biztosítsuk a lehetőséget a felfedezésekre, tapasztalatgyűjtésre. Fontosnak tartjuk az önképzésünket, ezért szakmai fórumokon, munkaközösségek programjain veszünk részt.
- Lehetőség szerint szakmai kiadványokat rendelünk az óvodába. Hiszünk a megújulásban, fejlődésben. Kihaszaljuk a vegyes életkorú csoport adta pozitívumokat. Erősítjük a gyermekekben, hogy a közösség minden tagja hasznos, így

pozitív érzelmeket táplálnak egymás iránt, csiszolódik az egymás elfogadására irányuló hajlam, a közösségi érzés. Törekszünk a vidám hangulatú családi légkör megtartására. Az óvoda nyitott, együtt gondolkodó a szülőkkel. Ez a záloga a jó együttműködésnek. Érzik, ha gyermekük szeretet óvodába járni, akkor itt biztonságban van, szeretettel veszik körül, megadják a fejlődéséhez szükséges tárgyi feltételeket és szellemi értékeket. Ez büszkeséggel tölt el minket itt dolgozókat, de egyben kötelez is e tevékenységünk folytatására.

Minden gyermeknek joga közösségben felnőni, így óvodánk befogadó a kisebbségi, migráns, hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű gyermekekkel szemben. Ha erre igény van, igyekszünk megteremteni hozzá a feltételeket.

5. Az óvodai általános nevelés általános feladatai:

5.1. Egészséges életmód alakítása

Az egészséges életmódra nevelés **célja** a gyermekek egészséges életvitel igényének és szokás rendszerének alakítása, a testi fejlődés elősegítése, az önkiszolgálás megtanítása. Fontosnak tartjuk, hogy óvodánk feltételrendszere, szokásrendje, nevelési hatásai elősegítsék, hogy a gyermek egyéni fejlettségének megfelelően képes legyen az óvodás kor végére önmaga ellátására. Tervezésnél figyelembe vesszük a gyermek szükségleteit, adottságait, a szervezésnél pedig a fokozatosságot, a tárgyi és személyi feltételeket. Biztosítjuk a folytonosságot és a türelmes, tapintatos légkört, személyiségünkkel, attitűdünkkel, értékrendünkkel követendő példát szeretnénk nyújtani. A mindennapok cselekedetei így válhatnak jó gyakorlattá. Különös figyelmet fordítunk az eltérő szociokulturális körülmények közül érkező gyermekek szokásaira, hiányaik pótlására. A testi szükségletek kielégítése megalapozza a gyermek jó közérzetét, komfortérzetét, ami minden más tevékenységhez szükséges.

Az óvodapedagógus feladata:

- a gyermek és óvodapedagógus közötti megértő, gondoskodó, elfogadó kapcsolat kialakítása, melyben a gyermek az utánzásos tevékenység által átveszi a testápolási, táplálkozási szokásokat és önmaga kezdi végezni
- a magyarázat, megmutatás módszerét alkalmazva a gyermeket fokozatosan motiválni az önkiszolgálási tevékenység végzésére, az e tevékenységekhez szükséges eszközök használatát megtanítani
- a kulturált étkezés és esztétikus megjelenés igényének kialakítása
- környezetünk rendben tartására figyelmeztetni a gyermekeket.

Sikerkritérium:

Gondozás:

- ✓ Váljon igényükké a higiénés szokások, a tiszta, esztétikus rendezett megjelenés és környezet, a kulturált és egészséges táplálkozás.
- ✓ Önálló WC használat, kéz és fogmosás.
- ✓ Megfelelően használják a tisztálkodáshoz szükséges eszközöket, ügyeljenek a körülöttük lévő rend megtartására.
- ✓ Váljon igényükké a gondos tisztálkodás.
- ✓ Sajátítsák el a helyes és kulturált étkezés szokásait, váljanak nyitottá a korszerű táplálkozási szokások elfogadásában, ismerjék különböző táplálékok jótékony hatását (vitaminok).
- ✓ Biztonságosan és megfelelően használják az evőeszközöket.
- ✓ Ügyeljenek az étkezés során az esztétikus rendre.
- ✓ Helyesen, megfelelő sorrendben öltözzenek, vetkőzzenek, ruhájukat rakják rendbe.
- ✓ Szükség szerint, időjárástól és egyéb tevékenységektől függően válják igényükké az átöltözés.
- ✓ Képessé váljanak, jussanak el az önállósodás folyamán személyes szükségleteik kielégítésére.
- ✓ Nevelői támogatással figyeljenek környezetük gazdaságos energiafelhasználására.

Edzettség: A gyermekeknek mindennap megteremtjük a lehetőséget, hogy kedvükre kimozoghassák magukat.

Kihasználjuk az évszakok adta lehetőségeket, ennek függvényében tartózkodunk a szabadban (túrák, séták, természetjárás, hó taposás, foci stb.). Prevenciós fejlesztést végzünk a gerincbetegségek terén és lábboltozat javításra.

Gyermekjoga elemeinek beépítése a mindennapos mozgásba

Pihenés: A gyermekek egészségét a megfelelő életritmus kialakítása segíti elő. Ebben váltakozik az aktív és pihenő időszak. A pihenés biztosítja a testi-lelki kikapcsolódást, az impulzusok csökkenését. Életkoruknál fogva igénylik ezt a gyermekek. Nagy figyelmet fordítunk az előkészületekre is (csendes, nyugodt légkör, simogatás, szellőztetés, mese, altatók).

Környezet tudatos életmód: Pozitív attitűd megteremtése. Az élő természet értékeinek tisztelete. Ismerjük meg környezetüket, óvják a természeti és tárgyi értékeket. Igyekszünk tudatosítani a gyermekekben azt a viselkedést, amellyel nem károsítják a természetet (gondoskodni kell az élőlényekről, a környezet tisztántartása, szelektív szemetgyűjtés, takarékoskodás).

A természeti ünnepek: Megünneplésük által megerősítjük a pozitív érzelmi kötődést a természethez (Állatok világnapja, Madarak-fák napja, Víz világnapja, Föld napja). A felnőttek helyes minta adása fontos módszer a környezettudatos életvitel kialakításához. A környezettudatos nevelésünk kiterjed a gyermekek környezetéből származó ismeretekre, tapasztalatokra és a környezetükkel kapcsolatos munkatevékenységekre.

„Tartsuk tiszteletben a természetet! Szeressük, figyeljük és óvjuk! Ne pusztítsunk feleslegesen semmit, hanem gazdálkodjunk a természet javaival! Cseppel se vegyünk el belőle többet, mint amennyire szükségünk van!”

(Kós Károly)

5.2 Egészségnevelési program

Egészséges életmód alakítása, egészségfejlesztési programunk

Óvodánkban a mindennapos működésében kiemelt figyelmet fordítunk a gyermekek, egészséghez, biztonsághoz való jogai alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra. Így az egészséges életmód, a testápolás, a tisztálkodás, az étkezés, különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítetlen zsír - tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése, a fogmosás, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítására.

Célunk:

A gyermekek egészséges életvitel igényének alakítása, testi fejlődésük elősegítése, testi-lelki harmónia megteremtése a gyermek életkorának megfelelően.

A tárgyi környezet alakításával és a pedagógiai tevékenységrendszer tudatos megszervezésével segítsük a gyermekek környezet és egészségtudatos magatartásának kialakulását.

Feladataink:

A szülők bevonásával a gyermekek körültekintő testápolása, az időjáráshoz igazodó öltözködési szokások kialakítása, az étkezés higiéniájának megalapozása.

Megfelelő szakemberek bevonásával a szülővel együttműködve, speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása.

Az optimális, a gyermek életkorának megfelelő óvodai életritmus kialakításánál figyelembe vesszük a családi szokásokat, különös tekintettel a roma családokra.

Óvodánkban kiemelt feladatunk a családi szocializáció és az ehhez fűződő magatartás megismerése, megértése, elfogadása és annak kiegészítése a társadalmi elvárásoknak megfelelően. Csak azoknak a családban elsajátított szokásoknak a megváltoztatására, áthangolására vállalkozhat az óvoda, amelyik a gyermek egészségét, személyiségének fejlődését jobban szolgálja. Folyamatosan kommunikálunk a szülőkkel és keressük azokat a megoldási módokat, amelyekkel segíteni tudjuk a családokat annak érdekében, hogy megismerjék az egészséges életvitel szokásait.

Az egészséges életmód alakítása érdekében egészség projekteket, a szülők hozzájárulásával gyümölcs, zöldség napokat tartunk.

Az egészségfejlesztés területei:

- a) egészséges táplálkozás
- b) személyi higiéné
- c) mindennapos mozgás, komplex mozgásfejlesztés

- d) testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése
- e) a bántalmazás, erőszak megelőzése
- f) baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás

Kiemelt hangsúlyt fektetünk az **egészséges táplálkozás** fontosságára:

Alapelvek:

Az óvodás gyermekek egészséges táplálkozási szokásainak megerősítését és az óvodai étkeztetés otthoni kiegészítésének szorgalmazását szolgálja.

Az óvodás gyermek az ébrenlétének nagy részét az óvodában tölti, ahol az óvodapedagógusok a gyermek testi-szellemi fejlődésének feltételeit igyekeznek biztosítani. A napi háromszori étkezéssel tápanyagszükségletük háromnegyed részét az óvodában kapják. Ezért fontos, hogy a gyermekek étrendje kellően változatos és megfelelő tápanyag összetételű legyen.

Az óvodai étkeztetés napjainkban – minden igyekezet ellenére – sem tudja az egészséges táplálkozás minden követelményét teljesíteni. A teljesítés nemcsak anyagiakon, de szemléleten (étrend-összeállításon), óvónői leleményességen (egészségpedagógiai kulturáltságon) és a szülők segítő együttműködésén (a kiegészítő táplálkozáson) is múlik.

A gyermeknek az egészséges táplálkozás érdekében naponta az öt alapélelmiszer-csoport mindegyik tagjából kell fogyasztania.

Egészségtudatos magatartás kialakítása: zöldség-gyümölcsfogyasztás (a gyermekek kedveljék a zöldséget, gyümölcsöt)

Az óvodapedagógus feladatai:

- Az étkezési szokásokat úgy alakítsa, hogy minél kevesebb várakozási idő maradjon.
- Csak akkor ülnek le a gyerekek, ha az étel az asztalon van.
- Tartsa tiszteletben a gyerekek étkezési szokásait és étkezési tempóját.
- A tízórai, az uzsonna folyamatosan történik, minden korcsoportban segítse elő az önkiszolgálást.
- Teremtse meg a kulturált étkezés feltételeit, alakítsa ki a helyes étkezési szokásokat, szabályokat.

- Kedveltesse meg az új ízeket, intenzív rágásra ösztönözzön. Folyamatos biztosítsa a folyadékot.
- Kiscsoportban az ebédhez megterített asztal várja a gyerekeket, középső és nagycsoportban naposok végzik a terítést.
- Az önálló merítésre és töltésre fokozatosan szoktassa rá a gyerekeket.
- Az étkezés utáni szalvéta használatot alakítsa ki a gyermekekben.
- Adjon lehetőséget az étkezések alatti csendes beszélgetésre.
- Az evőeszközök használatánál vegye figyelembe a gyerekek életkorát, egyéni képességeit.
- Minden nap legyen gyümölcs és/vagy zöldségfogyasztás az étrendjükben.
- Adjon tanácsot, hogy az óvodai étrendet otthon milyen ételféleségekkel egészítsék ki. Kerüljék a családi étkezés során az egészségtelen ételek és italok étrendbe állítását, így a cukros, sós, zsíros ételeket és italokat. Csökkentsék, vagy hagyják el az étkezési szokásrendjükből a cukrozott szörpöket, befőtteket, kólafélét, a kekszet, a ropit, a chipset. Szerepeljen a családi étrendben kevesebb füstölt hús, felvágott, húskonzerv, állati zsiradék, és annál több alacsony zsírtartalmú tej, tejföl, sajt, hal, baromfi, barna kenyér.
- Óvodai napirend keretében ismertessék meg az óvodapedagógusok a dajkákkal együttműködve a gyermekeket új ízekkel, addig ismeretlen étel-és italféleségekkel. Az étkezést tegyék örömtelivé, teremtsenek jó hangulatot az ételek elfogyasztásához.
- Az egészséges táplálkozásra nevelés érdekében kapcsolják be a napi programba az alternatív egészségfejlesztő programot, (pl. projektek), játékos alkalmat teremtsenek arra, hogy a gyermekek maguk is részesei legyenek egyszerűbb ételek elkészítésének (pl. salátakészítés zöldségekből, gyümölcsökből – kóstolgatás, tízórai összeállítás).
- A nevelési év során legalább 2 alkalommal kerüljön sor az egészséges táplálkozást népszerűsítő szervezett tevékenységre. Ennek során a gyerekek őszi piacot, zöldséges üzletet, kerteket látogatnak meg. Ismerkednek gyümölcsökkel, zöldségfélékkel. Minden érzékszervet megmozgatnak a tapasztalatszerzés során, mindezeket versekkel, mondókákkal, mesékkel, körjátékokkal kísérve teszik még vonzóbbá a gyermekek részre.
- Az étkezések során előforduló minden féle tejterméket kóstoljanak meg a gyerekek.

Személyi higiéné:

Alapelvek

A testápolás a gyerekek tisztaság igényének kialakítását szolgálja. Az óvodai és a családi gondozási szokások összehangolása segít az azonos elvek betartásában.

Az óvodapedagógus, az óvodai felvétel után készítsen a gyermekről anamnézist, ezzel elindítja a gyermek megismerésének folyamatát. Elsősorban a gyermekek testi szükségleteinek feltárására helyezze a hangsúlyt. A testi szükségletek kielégítése alapozza meg a gyermekek jó közérzetét, ami minden egyéb tevékenység végzéséhez szükséges.

Az óvodapedagógus feladatai:

A bőrápoláshoz, fogmosáshoz, hajápoláshoz, az orr tisztán tartásához, a WC-használathoz teremtsen meg a feltételeket, többek között elegendő időt, nyugodt, türelmes légkört, hogy a gyermek fokozatosan, önállóan végezhesse ezeket a teendőket.

Alakítsa ki a különböző testápolási folyamatok technikáját, a műveletek sorrendiségét, az eszközök használatát gyakoroltassa be, a kialakult szokásokat szilárdítsa meg, a műveletek sorrendjét automatizálja.

Az elfogadás (beszoktatás) ideje alatt minden gyermekkel ismertesse meg a testápolási teendőket, tevőlegesen nyújtson segítséget, hogy a gyermekek megtanulhassák a fogásokat, testápolási szokások sorrendjét, s közben a műveletek során beszélgessen a gyermekekkel a bensőséges kapcsolat kialakítása érdekében.

Figyelmeztesse a gyermekeket a saját személyes eszközök használatára /pohár, fogkefe, fésű/. Biztosítsa a WC-zés lehetőségét a nap bármely szakában, a dajka és az óvodapedagógus nyújtson segítséget a WC rendeltetésszerű használatában, mely nemenként eltérő lehet.

A fogmosás igényének kialakítását az óvodába lépéstől kezdje meg, amely gyermekek sohasem használtak fogkefét, azokkal fokozatosan vezesse be a fogkefe használatát, eleinte csak szájoápolást végezzenek. Fogmosásra ebéd után kerüljön sor.

A mosdóban elvárt viselkedés szabályaira figyelmeztesse a gyermekeket.

Ügyeljen a takarékosagra, ezért mindenből csak a szükséges mennyiséget használják /WC papír, víz, szappan, fogkrém, zsebkendő, stb./

A helyes orrfújás és zsebkendőhasználat kialakulását segítse elő, elérhető helyen biztosítsa a zsebkendőt a csoportszobában.

Esetenként a gyermek gondozatlanságát, ápolatlanságát bizalmasan beszélje meg a szülővel, tapintatosan tanácsokkal, ötletekkel segítse őket.

A testápolás hangsúlyozása érdekében évente több alkalommal szervezze meg a Védőnő által elvégzendő tisztasági vizsgálatot a gyermekeknél.

Az öltözködéssel, ruházattal kapcsolatos óvodai szokások:

A csoportszobai játékhoz kényelmes benti ruhát és váltócipőt /nem papucs/ viseljenek, az udvari játékhoz az időjárásnak megfelelő, udvari játékokra alkalmas ruhát, cipőt.

Minden gyereknek legyen váltóruhája az öltözői polcán.

A szülőkkel való kapcsolattartás során az óvodapedagógus a megfelelő mennyiségű és minőségű ruházat és cipő biztosítására tegyen javaslatot. (műszálas anyagok kerülése, lábboltozatot és lábfejet védő cipők biztosítása, lógó alkatrészek eltávolítása)

A testnevelés foglalkozásokhoz legyen a mozgásnak megfelelő váltó ruházatuk. /tornacipő, zokni, trikó vagy póló, rövidnadrág, tornaruha/

Ünnepeken, ünnepélyeken viseljenek alkalomhoz illő ruházatot.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára biztosítjuk a tornafelszerelést, ha szükséges ünneplő ruhát.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Alakítsa ki már óvodába lépéstől kezdve a helyes öltözködési szokásokat, a váltóruha és a megfelelő ruházat biztosításához kérje a szülők segítségét.
- Tartsa szem előtt az időjárásnak megfelelő öltözködést, figyelmeztessen a túl- illetve alul öltöztetés veszélyeire.
- Tárjon fel összefüggéseket a gyermekek számára az időjárás és az öltözködés között.
- Az öltözködés folyamatában fokozatosan szoktassa a gyermekeket az önállóságra, tartsa szem előtt a gyermekek életkori sajátosságait, csak annyit segítsen, amennyit a gyermekek igényelnek.

- Biztosítson elegendő időt az öltözködésben a gyermekek eltérő igényei szerint.
- Ügyeljen a helyes sorrend kialakítására, majd a betartására is, váljék automatikussá.
- Juttassa sikerélményhez a kevésbé önálló gyermekeket az önállóságra ösztönzés és gyakorlás által, fokozza ügyességüket.
- Mutasson példát a gyerekek ruhadarabjainak összehajtogatásával, elrendezésével és ezt várja el a gyerekektől is. Ösztönözze a gyermekeket a ruhájuk, cipőjük esztétikus elhelyezésére.
- Szoktassa a gyerekeket a ruhák, cipők megóvására, tisztántartására.
- Nagycsoportosoknál érje el, hogy hóérzetüknek megfelelően önállóan alakítsák és változtassák öltözetüket.
- Fordítson figyelmet arra, hogy minél több gyermek sajátítsa el a cipőkötés technikáját iskolakezdésig.
- A gyermekek alvásiigényének egy részét az óvoda elégíti ki.

Mindennapos testnevelés, testmozgás:

Alapelv:

A mindennapi mozgás nélkülözhetetlen eleme az óvodai életnek, kedvezően befolyásolja az egész szervezet fejlődését.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Megfelelő szervezeti és időkereteket biztosítson az elegendő mozgás kielégítésére, minden gyermek számára
- Tegye lehetővé, hogy a gyerekek az egyéni tempójuknak megfelelően, sokat gyakorolhassák a különböző mozgásokat.
- Alakítsa úgy a környezetet, hogy a gyerekeket motiválja a mozgásos tevékenységek végzésére, ehhez biztosítsa a feltételeket.
- Rendszeres kirándulásokkal, természetjárásokkal is a szabad levegőn való aktív mozgást segítse elő.

- Szervezzen mozgásos tevékenységeket minden nap, megtervezve a helyet, időt, és a közegben való mozgást, építsen be prevenciós, korrekciós testi nevelési feladatokat figyelembe véve a korosztályok életkori sajátosságait.
- A gyermekek egészséges életmódját a változatos egészségfejlesztő testmozgással biztosítja.

Testi és lelki egészség védelme, fejlesztése, megőrzése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése:

Alapelv:

Célunk a gyermekek egészségének megőrzése, ellenálló képességének fokozása.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Az anamnézis felvétel közben felderített, ritkán előforduló betegségek /asztma, allergia stb./ figyelemmel kísérése, az egészségi állapot egyensúlyba tartásához szükséges környezet megteremtése.
- Nagy hangsúlyt kell fektetni a higiénia szabályok betartására: környezet tisztántartása szükség szerint fertőtlenítés
- Figyeljen arra, hogy betegségből felgyógyult gyermeket csak orvosi igazolással hozza a szülő óvodába.
- Tegye lehetővé, hogy a gyermekek a lehető legtöbb időt töltsék a szabadban.
- A légfürdőzés lehetőségeit időjárástól függően (köd, -10 fok, eső, viharos szél esetén nem) az őszi- téli időszakban is alkalmazza, megfelelő ruházat és változatos mozgástevékenységek biztosításával.
- A nyári napirendet az egész napos levegőn való tartózkodásra építse. (kivétel az erős napsugárzás miatt a 11-15 óra közötti időszak).
- Önmaguk és társaik testi épségének megóvására nevelje a gyermekeket.
- Évi rendszerességgel kerül sor védőnői- orvosi szűrésekre, hívja fel az orvos figyelmét azokra az eltérésekre, melyek kezelés szakorvosi vizsgálatot igényel. Szükségszerűvé vált a fogorvosi szűrés bevezetése is.

- A növekedés, fejlődés üteme minden egyes gyermeknél másképpen alakul. Ezért folyamatos megfigyeléssel, negyedévenként testsúly, testmagasság méréssel segítjük az egyéni sajátosságok feltárásait. Az óvodapedagógus a fokozatosság betartásával törekszik arra, hogy a gyermekek egyre önállóbban elégítsék ki szükségleteiket.

A gyermekek testi épségének védelme és a baleset megelőzése magába foglalja a személyi és tárgyi feltételek biztosítását, az eszközök, használati tárgyak ellenőrzését és karbantartását.

Alapelv:

A dohányzás megelőzésében és visszaszorításában jelentős szerep jut az óvodapedagógusoknak és az óvoda technikai személyzetének, mivel modellt, mintát jelentenek a gyermekek számára.

A dohányzás megelőzését szolgáló óvodai egészségnevelési program tevékenységei:

Szabad beszélgetések:

- A beszélgetést kezdeményezheti pedagógus, vagy gyermek is valamely aktuális élménye alapján.
- Alapelv az önkéntes részvétel, a szabad megnyilatkozás és véleménynyilvánítás.
- Kirándulási élmények feldolgozása: napsütés, szabad levegő, madárdal, napozás, szabad mozgás, jókedv stb. értéke: füstmentesség, pormentesség, szabad légzés, sok mozgás.
- Városi, falusi élmények megbeszélése: az utca forgalma, a gépkocsik füstje, áruházak levegője, utazás tömegközlekedési járművön, vendéglők külső képe, utcai porképződés, otthoni állattartással járó szagok.
- Élmények elmondása a dohányfüstös helyiségekről: saját lakás levegője, szórakozó helyek füstje, gyárkérmények füstje, füstmérgező balesetek, a családban dohányzók megszokott dohányzási helyei, vendégségben tapasztalt dohányzás.
- Ismeretek összefoglalása a dohányzás ártalmairól: károsítja a tüdőt, az idegrendszert, valamint a gyomor, és a szív munkáját, másokat is károsít, zavarja azokat, akik beszívják, kellemetlen a füstös levegőjű teremben tartózkodni, védekezés – szellőztetés, helyisége elkerülése, felnőtt megkérése a dohányzás mellőzésére.

- Beszélgetés arról, milyen leszek, ha nagy leszek: mi szeretnék lenni, segíteni akarok másoknak, alkotni szeretnék, egészséges, edzett, erős akarok lenni, - mit kell tenni ezért, mit kell elkerülni.

e) Bántalmazás, erőszak megelőzése

A kisgyermek minden erőszakos cselekvéssel kapcsolatosan élménytől meg kell védeni. Hangsúlyozzuk és felhívjuk a szülők figyelmét a TV vagy számítógépes játékok ilyen irányú káros hatására. Segítséget nyújtunk a családoknak a TV-nézés szokásainak kialakításához.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- A testápolási szokásoknak megfelelően a gyermekek teljesen önállóan, felszólítás nélkül tisztálkodnak, megfelelően és alaposan mosnak fogat, fésülködnek.
- A tisztálkodási eszközökre vigyáznak, helyére teszik azokat.
- Zsebkezdőjüket önállóan használják köhögéskor, tüsszentéskor egyaránt.
- Önállóan eldöntik, hogy mennyi ételt fogyasztanak, önállóan töltenek vizet a kancsóból.
- Készség szinten használják a kanalat, villát, kést.
- Esztétikusan terítenek, higiénikusan étkeznek.
- Étkezés közben halkán beszélgetnek.
- Önállóan öltöznek
- Ruhájukat ki-begombolják, cipőjüket befűzik, bekötik.
- Ruhájukat esztétikusan, összehajtva a polcukra helyezik.
- A környezetükben igyekeznek mindenütt rendet tartani.
- Kedvelik és igénylik a mozgásos játékokat.
- Szívesen, örömmel tartózkodnak a szabadban.

- Ügyelnek egymás testi épségére.
- Az egészségfejlesztés szempontjait, alapjait ismerik.
- Kedvelik a zöldségeket, gyümölcsöket.

5.3. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

Célunk:

- a gyermekek egyéni érdekeinek, tulajdonságainak, képességeinek kibontakoztatása a közösségen belül, a csoport normái alapján.
- A különbözőség tiszteletben tartásával, egymás kultúrájának és szokásinak megismertetésével alakuljon ki.
- A gyermekek szűkebb és tágabb környezetének megismertetésével a hazaszeretet érzelmi megalapozása

Feladatunk:

- A gyermekek érzelmi életének gazdagítása
- Az emberi pozitív személyiségjegyek tudatosítása, az óvoda valamennyi alkalmazottjának modellértékű viselkedése, mintaadása. A negatív személyiségjegyek feltárása és azok megítélése, elítélése.
- A nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, alacsonyabb fejlettségi szinten álló, érzékszervi, értelmi vagy mozgássérült, hátrányos- és halmozottan hátrányos helyzetű, az elhanyagolt, valamint a kiemelkedő képességű gyermekek megsegítése, szükség esetén megfelelő szakemberhez irányítása.
- A gyermekek nyitottságára építve segítsük, hogy megismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és családhöz való kötődés alapja, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben, emberi környezetben a szépre és jóra, mindazok megbecsülésére.

Az érzelmi biztonságot nyújtó szeretetteljes családias légkör megteremtése

Célunk:

- Első és a legfontosabb az érzelmi biztonság, az otthonosság, derűs szeretetteljes légkör megteremtése a beszoktatástól az óvodáskor végéig. Családias légkörben kialakul a gyermek érzelmi kötődése társaihoz, felnőttekhez egyaránt.
- A gyermekek nevelése egyénre szabott szokás és szabályalakítással, az egyéni sajátosságok figyelembevételével.

Programunk megvalósításának fontos feltétele, hogy az óvoda alkalmazottai és a gyermekek, egymás közötti kapcsolatát pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze.

Az óvodapedagógus, pedagógia asszisztens és a dajka kiegészíti az anya szerepét, empatikus, meleg, elfogadó, szeretetteljes kapcsolatot alakítson ki a gyermekekkel.

A jó közérzet növeli a biztonságérzetét, nyitottabbá teszi a gyerekeket a társak felé, a szeretett felnőtt mintája követésre ösztönöz.

Az első találkozás az óvodával szinte minden gyerek esetében alapvetően befolyásolja az óvodához fűződő viszonyát. Már a beiratkozás előtt lehetővé tesszük, hogy a szülők, és a gyermekek betekintést nyerjenek az óvoda életébe. Ovicsalगतó rendezvényt szervezünk számukra. Beíratáskor felajánljuk a szülőknek, hogy a leendő óvodapedagógusok otthon meglátogatják őket, ezáltal is jobban megismerik a gyermekek elsődleges közegét, továbbá a gyermekek a biztonságot adó otthoni közegben jobban megismerkedhetnek a leendő pedagógusukkal.

Óvodánk egyszerre kívánja elősegíteni a gyermek erkölcsi, szociális érzékenységének fejlődését, én-tudatának alakulását, teret engedve az önkifejező törekvéseinek.

Alapelvünk, hogy a gyermeket annak elfogadására, megértésére neveljük, hogy az emberek különböznek egymástól.

A mese a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője.

Fontosnak tartjuk, a szocializáció szempontjából meghatározó a közös élményeken alapuló tevékenységek gyakorlását, a gyermek erkölcsi tulajdonságainak (mint például: az együttérzés, a segítőkészség, az önzetlenség, a figyelmesség) és akaratának (ezen belül:

önállóságának, önfegyelmének, kitartásának, feladattudatának, szabálytudatának), szokás- és normarendszerének megalapozását.

Az elfogadás (beszoktatás) nagyfokú körültekintést, gyöngédséget, megértést kíván, lehetséges formái:

- anyával együtt, fokozatos beszoktatás (általában 3 nap)
- anya nélküli fokozatos beszoktatás,
- átmenet nélküli beszoktatás.

A szülő maga döntheti el, melyik beszoktatási formát választja, de természetesen, ha igényli, tanácsal segítjük őket. Az új gyerekek behozhatják a kedvenc játékukat, tárgyukat az óvodába. Megbeszéljük a szülőkkel, hogy az első napokban lehetőség szerint minél hamarabb vigyék el a gyerekeket. Lefekvéskor különösen gyengédségre van szükségük, simogatással, dúdolással igyekszünk őket megnyugtatni. Egyszerű, érthető utasításokkal vezetjük be őket az óvoda rendjébe, ölbeli játékkal, mondókával igyekszünk oldani a feszültséget. Részben osztott csoportban a nagyobb gyermekek segíthetik a beszoktatást.

Már az elfogadás (beszoktatás) ideje alatt a tervezett szokásoknak megfelelően végezzék a tevékenységet, amit sok-sok érzelmi megerősítéssel játékosan gyakoroltat az óvodapedagógus, dajka, a gyermekek egyéni képességét, tempóját figyelembe véve.

Ebben az időszakban kiemelt szerepet kap a gyermekkel való közvetlen kapcsolat, a gondozás közbeni meghitt, személyes, testközelű együttlét.

Minden gyermek esetében különösen fontos a megértés, az elfogadás, az előítélet-mentesség. A nap minden percében érezzék, a velük foglalkozó felnőtt elfogadta őket. Akit megismernek, elfogadnak, ahhoz végérvényesen ragaszkodnak, nemcsak a gyerekek, hanem a szülők, illetve a tágabb család is. Óvodánk mentes az előítéletektől. Bátorítjuk a szülőket, hogy kérdezzenek bátran, ismerjék meg az óvoda szokásait, egész életét. Tudja meg miért fontos az óvoda napirendje, amely a gyermek fejlődő szervezetéhez, belső ritmusához alkalmazkodik.

Pozitív érzelmi töltésű társas kapcsolatok kialakítása

Célunk:

A gyermekek legyenek képesek felmérni saját helyzetüket a csoportban.

Képesek legyenek minőségi társas kapcsolatokat létrehozni.

A gyermekek pozitív kapcsolata csak úgy alakul ki, ha jól érzik magukat a csoportban. Bizalmuk, biztonságuk kialakulását elősegíti az óvoda felnőtt közössége, gyermekközössége.

Ebben kiemelkedő szerepe van az óvodapedagógusnak, aki irányítója s egyben társa a gyermeknek. A jó nevelés alapja a feltétel nélküli szeretet, korlátokkal együtt. Az óvodapedagógus próbálja megérteni, elsősorban érzelmileg a gyermeket, keresse meg jó tulajdonságait, pozitív vonásait, megnyilvánulásait, ezzel megkezdődhet a jó kapcsolat megalapozása, amibe megkapaszkodva megkezdheti a jó irányba fordítást. A csoportban általában az a viselkedés terjed, amit az óvodapedagógus figyelmével kitüntet, amit akarva, akaratlanul középpontba állít.

Az agresszív gyermek ne kapjon figyelmet az agresszivitásán keresztül. A negatív viselkedésmódot szándékosan mellőzni kell.

Az óvodapedagógus feladata, felelőssége, a gyerekekkel megismertetni, elfogadtatni azokat az elvárásokat, amelyek eltérnek az otthoniaktól, de teljesítésük elengedhetetlen a közösségi élet és tevékenység szempontjából.

Szükség esetén speciális szakemberek bevonását kezdeményezheti, különös tekintettel a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében.

Bevonhatja a gyerekeket a szabályok kialakításába, önmaguk fejlesztésébe.

Ügyeljen arra, hogy minden tevékenység elvégzésére megfelelő időt és helyet biztosítson. Ugyanakkor jelölje meg a pontos határokat is. Többszöri „határátlépésnél” vezessen be következményeket. Ugyanakkor adjon lehetőséget a javításhoz, kiemelt nevelő hatású lehet a „megelőlegezett bizalom”. Az értelmes fegyelem a csoport életének biztonságát, nyugalmaát biztosítja, mélyíti az összetartozás élményét.

Az együttes tapasztalatok, élmények, tevékenységek a gyerekek között baráti kapcsolatokat, baráti csoportokat hoznak létre. Az óvodapedagógus támogassa ezeket, biztosítsa, hogy minél több időt tölthessenek együtt, biztosítson lehetőséget együttműködésre. Eközben a gyerek társai közt vállalt szerepét a többiek segítségével teljesíti, ha szükséges, lemond saját elgondolásairól. Ezen interakciók közben a gyermek „én-képe” erősödik, megtanulja figyelembe venni „a másikat”, a szocializációja felgyorsul. Konfliktushelyzeteiket egyre inkább képesek egymás között igazságosan elrendezni. /Ha elkerülhető, ne szóljunk bele konfliktusaikba./

A gyermekek érdeklődjenek a közösség érdekében végzendő feladatok iránt. Az ismétlődő közös örömteli tevékenység lassan a csoport hagyományrendszerébe épül, s növeli az összetartozás élményét.

Erkölcsei normák megalapozása az óvodáskorban

- Programunk alapja, hogy nem csak, hogy el kell viselni a „másságát”, de együtt élünk a sokszínűséggel, sőt örülünk a többértékűségből fakadó színes életlehetőségeknek. Ez pedig nem más, mint az eltérő szokások, nyelvek, kultúrák, életmódok, műveltségek, anyagi lehetőségek összeegyeztetése azon a szinten, amely szinten egy csoport (esetünkben egy gyerekcsoport) együtt kell, hogy éljen napi több órán át.
- Célunk az együttműködés, a jó közérzet, a cselekvésre (játékokra) készítő légkör kialakítása.
- Véleményünk szerint csak az az óvodai csoport válhat közösséggé, amelyben minden egyes gyermek önmagában biztos, önálló és mindenkinek vállalható szerepet tölt be.
- Nevelésünk szerint a szokásrend kialakítása, és az azokhoz való alkalmazkodás az óvodai erkölcsi nevelés alapja. Az egyes szokások, együttélési normák „betartatása” tehát nem azonos időben zajlik az azonos életkorú gyerekeknél sem, viszont az egyes értékek, szabályok felnőtt általi megítélése azonos kell, hogy legyen
- A differenciálás tehát abban nyilvánul meg, hogy kitől, milyen szinten várjuk el ezeket a cselekedeteket. Véleményünk szerint az igazán hatékony dicséret a megelégedés, az öröm és sosem a tárgyi jutalom, mint ahogy a szokások elmaradásánál vagy be nem tartásánál sem jó, ha büntetést kapnak a gyerekek. A többiek, a gyerekcsoport tagjai amúgy is kifejezik az egyes cselekedetekhez való viszonyukat, ami szintén a pozitív vagy negatív megerősítés egy szocializált formája, és ez az állapot már maga a közösségi érzés állapota.
- Nevelésfilozófiánk szerint ebben az életkorban elegendő, ha az erkölcsiség az egymásra figyelemben, az együttműködésben, segítségadásban megnyilvánul, illetve néhány együttélési szabály betartásában. (köszönés, játékeszközök helyére rakása stb.)

A normák kialakulása és alkalmazása a mindennapok része, áthatja magát a gyermeki életet

Az értékelés és jutalmazás:

Cél: A gyermek helyes megnyilvánulásainak kialakítása, pozitív motiváció biztosítása.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Előmozdítja a gyermek, tanuló erkölcsi fejlődését, a közösségi együttműködés magatartási szabályainak elsajátítását, és törekszik azok betartatására,
- Az értékelést fontos személyiség és közösségalkító tényezőként alkalmazza. Az óvodában a pozitív értékelés az elsődleges: a jutalmazás és ennek előlegezett formája, a biztatás. Ezzel erősíti leginkább a gyermek helyes megnyilvánulásait, és ezzel alakítja ki a pozitív motivációkat.
- A gyermekek átfogó értékelését az óvodapedagógusok elvégzik évente két alkalommal (kiscsoportban) a gyermekenként vezetett személyiség, fejlődést nyomon követő lapon, méréseik alapján. Elsődleges mérőeszköz a tudatos megfigyelés, a gyermek tevékenységek és produktumok vizsgálata.
- 4 éves kortól a DIFER alapmérés, melyet évente 2 alkalommal végzünk el és ismertetjük a szülőkkel.
- A gyermekek jutalmazásának elvei és formái: Az óvodában alkalmazott jutalmazás a verbális és nonverbális kifejezések, és kommunikációs eszközök, érzelmek kifejezése, kiemelt megtisztelő feladatadás, kedves tevékenység biztosítása.
- A jutalmazás mindig konkrét, a gyermek számára érthető, a társak számára is motiváló hatású.
- A fegyelmező intézkedések az életkori sajátosságokból fakadóan mindig a pozitív irányba ható mintaadás, áttérítés, motiválás, megbeszélés, szélsőséges esetben tevékenység megállítása.

- Elkülönítés (csoport területéről), étel, tárgy vagy szeretetmegvonás nem alkalmazható. Mindig a gyermek viselkedésének közösségellenességére irányul, a pillanatnyilag adott magatartást ítéli el és nem a gyermeket.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- Ragaszkodnak óvodájukhoz, társaikhoz, felnőttekhez. Ezt érzelmekben, tettekben, szavakban hozzák nyilvánosságra.
- A gyermekeknek igényévé válik a viselkedés és a helyes cselekvés szokásszabályainak betartása. Egymást figyelmeztetik a szabályok betartására.
- Felnőtt kérése nélkül is segítenek egymásnak, együtt éreznek a közösség tagjaival.
- Érdeklődnek társaik, barátaik iránt, ha az óvodán kívül találkoznak, szeretettel köszöntik egymást.
- Kialakul a gyermekekben a különbözőség elfogadásának képessége.
- A csoportba érkező vendégeket köszöntik, szeretettel fogadják.
- Igényükké vált a tevékenységekben való részvétel és együttműködés.
- A tevékenységeket türelmesen, a megbeszéltek alapján befejezik. Képesek nyugodtan ülni, figyelmesen meghallgatják a felnőttek, gyermekek közléseit.
- A közösségért szívesen dolgoznak, bíznak önmaguk képességeiben.
- Értékelik saját tetteiket és az eléjük tárt magatartási példákat.
- Alakuljon ki az igazmondás iránti igény, a tettek reális következményeinek elfogadása
- Konfliktusos helyzetekben társaikkal képesek egyezkedni.
- Igyekeznek legyőzni a felmerülő akadályokat.
- Szociálisan éretté válnak az iskolába lépésre.
- Tisztelik, becsülik szülőföldjüket

5.4. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Az óvodai nevelés nyelve a magyar. Az anyanyelvi, értelmi fejlesztés célja: az anyanyelv szeretete, ismerete a kommunikációs kedv fenntartásával, továbbá az inger- és élmény gazdag környezet megteremtésével, az érzékelés észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás, alkotóképesség, és a mozgás fejlődésének folyamatos biztosítása. Valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő ösztönző környezet biztosítása.

Feladatunk:

Az óvodai nevelési módszerek segítségével a gyermek spontán és tervezetten szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása oly módon, hogy ezen keresztül fejlődjenek megismerő, kognitív képességei:

- egyre pontosabb, valósághű észlelés
- érzékelés
- a szándékos figyelemösszpontosításra való képesség
- a valósághoz közelítő gazdag képzeleti működés
- reproductív emlékezet
- problémamegoldó, kreatív gondolkodás
- alkotóképesség
- elemi fogalmi gondolkodás
- kommunikációs képességek

Az óvodapedagógus feladatai:

- Ismerje az óvodásgyermek általános pszichés tulajdonságait, a gyermekek egyéni fejlettségét és érdeklődését
- Kínáljon sok olyan lehetőséget, amelyek érdekesek, cselekvésre készítő, mozgásigényükhöz is alkalmazkodó, egyben megismerési vágyaikat is kielégítő, használja ki a játéksituációkban rejlő lehetőségeket.
- Biztosítson valamennyi értelmi képességet, különösen a képzelet és kreativitás fejlődését elősegítő ösztönző környezetet.

- Folyamatosan bővítse és rendszerezze a gyermekek spontán és tervezetten szerzett ismereteit és tapasztalatait, a különböző élethelyzetekben való gyakorlásukat.
- Biztosítsa a projekt témákban való ismeretszerzés során a szándékos figyelemösszpontosításra való képesség fejlesztését, az ok-okozati összefüggések felfedeztetését.
- Ösztönözze a gyermekeket a nyitott, játékos helyzetek megteremtésével a többféle megoldás keresésére, valamint az egyéni válasz keresésére.
- Játékos tanulással segítse a gyermek kognitív tanulási eredményességét
- Különösen fontos, hogy egyes területeken lemaradt gyermekek is megtalálják a számukra kedvező lehetőségeket a tanuláshoz, a fejlődéshez.
- A gyermekek fejlesztését azok adottságainak, készségeinek, képességeinek figyelembevételével tervezze meg.
- Felelősségteljesen, szakmailag kompetensen adjon javaslatot az óvodavezetőnek az egyes gyermekek iskolára való alkalmasságát illetően.

Az értelmi fejlesztésen belül kiemelt jelentőségűnek tartjuk az **anyanyelv fejlesztését**, s a roma gyermekek esetében is a magyar nyelv elsajátítását értjük. Az ismeretek megszerzésének, a gondolkodás fejlesztésének, a gyermek környezetével való érintkezésnek legfőbb eszköze a nyelv, a beszéd.

Szükségük van a gyerekeknek arra, hogy megismerjék tágabb környezetük nyelvét azt a nyelvet, amellyel társadalomba való integrálódásuk létrejöhet.

A nyelvi kultúra folyamatos elsajátítása, vele együtt a környező világ megismerése, amelyben a szavak sokat segítenek – hozzájárulnak a tapasztalatok nyelvi rögzítéséhez, velük való gondolkodáshoz, - kíváncsiságot, vágyat kelthetnek a gyermekben a széles körű műveltségterület megismerése iránt.

A magyar nyelvi kultúra elsajátítását, az életkorhoz alkalmazkodó műveltségterületek birtokba vételét, tudásvágyuk növelését.

A verbális fejlesztés fontos eleme a beszédhallás észlelés, a hangok felismerése, emlékezetbe vésése és felidézése, valamint a tiszta artikuláció elsajátítása. Ezekkel segíthetjük, hogy

beszédük értelmesen fejlődünk, hogy egyre több magyar szót ismerjenek meg, amelyekkel a tapasztalataikat is kifejezhetik. A helyes, tiszta artikuláció segíti a beszéd értését. Mondókák, egyszerű ritmikus verselések gyakori ismétlésével, szükség szerinti korrekcióval célt érhetünk.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Beszéde legyen követésre méltó, kifogástalan, ösztönözze a gyermekeket a nyelvtanilag helyes beszédre.
- Hallgassa meg a gyermeket, válaszoljon kérdéseire, elégítse ki a kíváncsiságát.
- Legyen türelmes, érdeklődő, figyelmes és közvetlen, legyen képes a gyermekekkel meghitt beszélgetést folytatni.
- Bízassa a gyermekeket is egymás türelmes meghallgatására.
- Késztesse a gyermekeket gondolatainak, érzelmeinek, szükségleteinek, kívánságainak szóbeli kifejezésére.
- Bővítse aktív és passzív szókincsüket.
- Természetes körülmények között fejlessze a beszédet és a kommunikációs készséget.
- Támogassa a magyar nyelv elsajátításában a nemzeti és etnikai kisebbséghez tartozó gyermekeket, az eltérő szociokulturális háttér figyelembevételére épülő differenciált készség és képesség fejlesztés megvalósítását.
- A napirendben biztosítson lehetőséget a reggeli beszélgető körre, ezáltal ösztönözze a gyermekeket az önálló beszédre, gondolataik megfogalmazására.
- Fektessen nagy hangsúlyt a szabad önkifejezésre, erősítse a gyermekek természetes közlési vágyát pozitív beszélő környezet megteremtésével.
- Az anyanyelvi nevelést valamennyi tevékenységi forma keretében valósítsa meg. Építse be a mindennapi játéktevékenységbe az anyanyelvi játékokat.
- Differenciáltan fejlessze a lemaradást mutató gyermekeket egyéni fejlesztés keretében, egyéni fejlesztési terv alapján.

- Kérje szakember segítségét a beszédfejlődésben, hangképzésben való lemaradások, hiányosságok felismerése és kezelése érdekében.
- Működjön együtt a logopédussal, fejlesztőpedagógussal és a családdal a megelőzés és korrekció területén.
- Szűrje ki a beszédhibás gyermekeket, kérje szakember segítségét.
- Hívja fel a szülők figyelmét az otthoni beszélgetés fontosságára.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- A természeti és társadalmi környezetről szerzett tapasztalatok által kialakul a valóságghű észlelés.
- Tapasztalatait, élményeit emlékezetében felidézi.
- Tapasztalatait, élményeit képes kifejezni szóval, tevékenységgel, rajzzal.
- Képes elemi következtetések levonására, egyszerű ítéletalkotásra.
- Képes önálló döntéshozatalra.
- Képes a feladatok gondolati véghezvitelére: helykeresés, eszköz kiválasztás, társválasztás.
- Kedveli, ismeri a fejlesztőjátékokat, társasjátékokat
- Életkorának megfelelő szókinccsel rendelkezik, nyelvtanilag helyesen fejezi ki magát.
- Képes a hallott szöveg megértésére, érti, használja a magyar nyelvet.
- Szívesen, bátran kezdeményez beszélgetést a felnőttekkel és társaival.
- Figyelmesen meghallgatja társait, a felnőtteket.
- Beszéde megfelelő sebességű, jól érthető, többnyire megfelelő hangsúlyozású.

Befogadás:

Óvodába lépés előtt, beiratkozáskor már megismerkedünk a családdal, elbeszélgetünk az otthoni szokásokról, a gyermek egyéni igényeiről. A helyet ahová a kis óvodás először lép,

már korábban megmutatjuk, érdeklődünk a kedvenc játékaról, így az első nap már nem idegen környezetben, új arcok, személyek megismerésével telik.

A gyermekek fogadására különösen készülünk. Lehetővé tesszük az anyás/apás beszoktatást, s a gyermek igényeitől függően a bent tartózkodást.

Első nap kis ajándékkal lepjük meg a kis óvodást és Ő is behozhatja kedvenc játékát.

A többi gyermekdallal, mondókával köszönti, elkíséri a jelével ellátott helyre, ezzel is tanúsítva azt, hogy nagyon vártuk. Nagyon fontos az első pozitív élmény. Az óvodapedagógus empátiás képességével próbálja kitapasztalni ebben a néhány napban, hogy a gyermeknek mire van igénye ahhoz, hogy jól érezze magát: a simogató dajkálásra, az együttjátszásra vagy éneklésre, bábozásra, stb. Megismerjük a gyermek viselkedését, játékfejlettségét, szociális érettségét, érzékenységét. Ezek alapján tervezzük meg a beszoktatás többi lépését, mindig szem előtt tartva a biztatást, egyéni bánásmódot, mellyel átsegítjük őket a beilleszkedés nehézségein. Különös figyelmet fordítunk a hátrányos helyzetű családból érkező gyermekekre. Tudjuk, hogy számukra a segítő kéz, elfogadás, a szeretet, az ölelés még fontosabb, melyben biztonságban érezhetik magukat.

6. Az óvodai élet megszervezésének elvei

Személyi feltételek

A Nadapi Kerekerdő Pedagógia Programjának sikeres végrehajtásához az alábbi személyi feltételek szükségesek:

Beosztás	Létszám
Óvodavezető	1 fő
Óvodapedagógus	2 fő
Pedagógiai asszisztens	2 fő
Konyhai kisegítő	1 fő
Dajka	2 fő

Az óvoda arculatában meghatározó jelentőségűnek tekintjük dolgozóink felkészültségét emberi értékeiket.

Az ideális óvodapedagógus az alapvető humanista értékek hordozója, amelyhez megfelelő szakmai felkészültség társul, s ez mindennapi pedagógiai tevékenységében kifejeződik.

Fontos a „belső” és a „külső” összhangja, az érzések, gondolatok és a viselkedés „kongruenciája” (megfelelése). Ez biztosítja a nevelői magatartási megnyilvánulások hitelességét. A nevelőtestület közös értéknek fogadja el, a toleranciát, empátiát, egymás segítségét, együttműködést, egymás véleménye iránti megértést, az emberi méltóság (a gyermekek, és a szülők, valamint a munkatársak) tiszteletben tartását, az esztétikus óvodai környezet jelentőségét, a nevelői tevékenység rugalmasságát, a helyzethez és a gyerek egyéni jellemzőihez történő alkalmazkodást, felelősségtudatot, az önművelési –önfejlesztési igényt.

Ezekén túl meghatározó személyiségjegye kell, hogy legyen a demokratikus nevelési stílus, amely ösztönzi a gyerekek kezdeményezéseit, messzemenően figyelembe veszi szükségleteiket. Alapelvei az elismerés, a dicséret, az elfogadás. Körülötte a légkör oldott, bizalomteli, barátságos, melyre jellemző a csoport érzelmi kiegyensúlyozottsága, a közepes vagy alacsony zajszint, az elmélyült játék, figyelmes viselkedés.

Az óvodapedagógus bánásmódja, az eltérő szükségletek, érzelmi állapotok és hangulatok iránti toleranciája a gyerekek egymás közötti kapcsolatában mintát jelent. Az, hogy az adott helyzetben mi tűnik a leginkább megfelelőnek, a tevékenység tartalma, a gyerekek életkora és sajátosságai, eddigi tapasztalatai és elképzelései alapján alakítja ki.

Az óvodába érkező gyermekek alapos megismerésének és szakszerű fejlesztésének alapvető feltétele az óvodapedagógusok folyamatos önképzése, továbbképzése, önálló tanulása. Ennek érdekében az óvodapedagógus feladata, hogy részt vegyen a számára előírt pedagógus-továbbképzéseken, folyamatosan képezze magát.

Célunk a program megvalósítását segítő további szakképesítések megszerzése továbbképzéseken, konferenciákon, országos szervezésű rendezvényeken való részvétel.

A nevelőtestület belső továbbképzéseit az előzőekben felsorolt óvodapedagógiai témájú rendezvényeken hallott, tapasztalt szakmai információkra építjük, egyéni érdeklődés, felajánlás és a nevelőtestület igénye alapján.

A Pedagógiai Programban rögzítetteken túl az óvodapedagógus feladata, hogy:

- a pedagógiai programban és az SZMSZ-ben előírt valamennyi pedagógiai és adminisztratív feladatait maradéktalanul teljesítse,
- pontosan és aktívan részt vegyen a nevelőtestület értekezletein, a fogadóórákon, az ünnepségeken és az éves munkaterv szerinti rendezvényeken,
- határidőre megszerezze a kötelező minősítéseket,
- megőrizze a hivatali titkot,
- hivatásához méltó magatartást tanúsítson,
- a gyermek, érdekében együtt működjön munkatársaival és más intézményekkel.

Az óvodapedagógus és a nevelőmunkát közvetlenül segítő dajka és pedagógiai asszisztens együttműködése:

Munkájukat a gyerekek napirendjéhez igazítva, az óvodapedagógusok irányítása mellett végzik, egyértelműen elkülönítjük mely esetben kompetens, mely esetekben segítő a szerepük.

A nevelőmunkát közvetlenül segítő dajka kompetens szerepkört tölt be:

- az óvoda óvó-védőfunkciójának teljesítése során;
- a gyermekekről kapott információk felettese felé való továbbításában;

- az óvoda vagyon-és állapotvédelmében;
- a munkaköri leírásban rögzített feladatok önálló, szakszerű teljesítésében;
- minden olyan esetben, amikor felettesei –óvodavezető, óvodapedagógus munkaköréből adódó feladatokkal bízzák meg;
- saját szak-és önképzésében; –megszerzett szakmai ismeret-és tudásanyagának a gyakorlati munkájába való beépítésében;
- munkakapcsolatainak kiépítésében, ápolásában;
- saját élményű tapasztalatainak átadásában;
- saját elfogadó, befogadó attitűdjének kiépítésében;
- lelki egészségének védelmében.
- A nevelőmunkát közvetlenül segítő dajka segítő szerepkört tölt be
- az óvoda alap-és kiegészítő feladatainak teljesítésében;
- az óvoda nevelő-személyiségfejlesztő funkciójának betöltése során;
- a gyerekek hátránykompenzálásának folyamatában;
- a gyerekek tehetséggondozásában;
- a gyerekek egyéni bánásmódot igénylő feladatellátása során;

Tárgyi feltételek:

- Világos, esztétikusan berendezett kettő csoportszoba, melyekhez tartozik 1 öltöző és 1 mosdó.
- A mosdó esztétikusan csempézett, a WC-k szeparáltak
- A csapok fölötti tükrök a gyerekek önállósodását segítik valamennyi tisztálkodási teendőben.
- A gyermeklétszám csökkenése esetén egy csoport működik
- Egy külön helyiség biztosítja a logopédiai fejlesztést
- Udvarunkon megfelelő mennyiségű és minőségű játékeszköz került letelepítésre, a megfelelő árnyékolás még nem teljesen áll rendelkezésünkre.
- A mindennapos mozgást, torna tevékenységet a csoportszobák átrendezése után lehet megtartani

- Az épület további helyiségei: iroda, mely nevelői szoba is egyben, melegítő konyha, felnőtt öltöző, tisztítószerek raktár, fejlesztőeszköz tároló

6.1. Napirend

A gyermekek egészséges fejlődéséhez, életritmusuk kialakulásához elengedhetetlen a napirend. Életkori sajátosságuknak megfelelően szükségük van aktív és pihenő időszakra. Az óvoda ennek megfelelően biztosítja a napi tevékenységeket, különösen figyelve arra, hogy legtöbb idő a szabad játékra jusson. A közösségi szokások kialakítását, az önállóság fejlesztését, a vegyes életkorú gyermekek arányát, a kötött és kötetlenül szervezett programokat vettük figyelembe a legoptimálisabb napirend kialakításához.

Célunk:

- a gyermekek szükségleteinek, igényeinek figyelembevételével biztosítani a folyamatosságot, eseteként rugalmasan változtatni,
- a tevékenységek feltételeinek (hely, idő, eszköz) megteremtésével optimális körülmények létrehozása a képesség fejlesztéshez,
- a gondozási teendők elvégzése által teret adni az önállóságra nevelésnek,
- a természeti és társadalmi környezet megismertetésével lehetőséget adni a pozitív érzelmi viszony kialakításához.

Napirend	IDŐSZAK: SZEPTEMBER 1-TŐL- JÚNIUS 20.
Ügyelet (7:00- 8:10)	Gyülekező, Szabad játék
Szabad játék (8:10- 8:30)	Csoportszobában való játék
Mindennapos mozgás (8:30- 8:40)	Mindennapos frissítő torna a csoportszobában. Jó idő esetén az udvaron.

Reggeli (8:30-9:00)	Testápolási teendők Reggeli Testápolási teendők
Heti terv szerinti tevékenység (9:00-9:40)	Játékba integrált tanulás, komplex módszerrel (párhuzamosan is végezhető differenciált tevékenységek) - beszélgetés (beszélgető kör) - verselés, mesélés, drámajáték - rajzolás, festés, mintázás, kézimunka - ének zene, énekes játék, gyermektánc - külső világ tevékeny megismerése - komplex mozgásfejlesztés (benne matematikai tartalmú tevékenységek) Párhuzamosan is végezhető differenciált tevékenységek.
Tízórai (9:40- 10:00)	Zöldség, gyümölcs fogyasztás
Udvari Játék (10:00-11:30)	Szabad játék és mozgás az udvaron
Ebéd (11:30-12:15)	Testápolási teendők Ebéd Testápolási teendők
Csendes pihenő (12:30- 14:30)	Mese Pihenés, folyamatos felkelés
Uzsonna (14:30-15:00)	Testápolási teendők Uzsonna Testápolási teendők
Szabadjáték, fakultációk (15:00- 16:00)	Udvaron, csoportszobában

Óvoda zárás (16:30)	
-------------------------------	--

Napirend nyári időszakban	IDŐSZAK: JÚNIUS 23-től - AUGUSZTUS 31-ig.
Ügyelet (7:00-8:30)	Gyülekező Szabad játék és mozgás a csoportszobában, szabadban
Reggeli (kb.8:30-9:00)	Testápolási teendők Reggeli Testápolási teendők
Reggelitől – ebédig (9:00-11:40) Tízórai (9:50-10:00)	Szabad játék és mozgás a csoportszobában, szabadban - beszélgetés - verselés, mesélés, drámajáték - rajzolás, festés, mintázás, kézimunka - ének, zene, énekes játék, gyermektánc - a külső világ tevékeny megismerése Szervezett mindennapos játékos mozgás a csoportszobában/ szabadban Zöldség, gyümölcs fogyasztás
Ebéd (11:40-12:15)	Testápolási teendők Ebéd Testápolási teendők
Ebédttől – Uzsonnáig (12:15-14:30)	Mese Pihenés Folyamatos felkelés

Uzsonna (14:30)	Testápolási teendők Uzsonna Testápolási teendők
Uzsonnától- Az óvoda zárásáig (15:00-16:30)	Szabad játék Mozgásos játékok a csoportszobában és a szabadban

6.2. Hetirend

Az óvodai nevelő munka tudatosan tervezett.

A heti tervnél figyelembe vesszük a gyermekek igényeit, legfőképpen a szabad játék és mozgás kitüntetett szerepét. E kettő tevékenység teszi ki a nap, a hét nagy részét. A megvalósítandó tevékenységek között van a gondozás és egészséges életmód elsajátítása és a tanulás is. Különböző korosztályú gyermekeknek különböző az érdeklődési területe, kíváncsiság, tehetsége. Ezt figyelembe véve szervezzük a tevékenységi formákat és tartalmukat. A tevékenységi keret megválasztása is az életkor függvénye. A foglalkozások megszervezésénél biztosítjuk azt a lehetőséget, hogy a gyermek szabadon eldöntheti, hogy részt vesz-e vagy nem. A különböző életkorok meghatározzák a foglalkozásokra szánható időkeretet is.

Így a 3-4 éveseknél 5-10 perc

a 4-5 éveseknél 10-15 perc

az 5-6-7 éveseknél 20-30 perc.

Az egyéni fejlesztést pedig a gyermekek képességei határozzák meg, pl. milyen formában, mennyi ideig és milyen módszerrel végezzük azt. A heti rendben az intellektuális fejlesztésen belül folyamatos a nagy csoportosok iskolai életre való felkészítése, a részképességek fejlesztése.

HETIREND

NAP	TEVÉKENYSÉG
HÉTFŐ	Külső világ tevékeny megismerése Komplex cselekvő-felfedező tevékenységek. Fókuszban a verselés, mesélés, drámajáték
KEDD	Verselés, mesélés, drámajáték Komplex cselekvő-felfedező tevékenységek Fókuszban a rajzolás, festés, mintázás, kézimunka
SZERDA	Verselés, mesélés, drámajáték Komplex cselekvő-felfedező tevékenységek Fókuszban az ének, zene, énekes játék, gyermektánc
CSÜTÖRTÖK	Verselés, mesélés, drámajáték Komplex mozgásfejlesztés
PÉNTEK	Verselés, mesélés, drámajáték Komplex cselekvő-felfedező tevékenységek Fókuszban a külső világ tevékeny megismerése, matematika tartalmú tevékenységek

7. Az óvodai élet és tevékenység formái

7.1. Játék

„A játék a gyermek útja annak a világnak a megismeréséhez, amelyben élnek és amelyet tovább alakítani hivatottak.”

(Gorkij)

- A játékban benne van mind az, amit a világból érzékelnek és amit magukról és a felnőttekről gondolnak a gyerekek.

- A játékban feltárulkozik a gyermeki lélek, éppen ezért terápiaként is alkalmazható, felszabadító hatású.
- A játék „olyan, mint ha” az igazi világ volna, csak éppen gyermek szabályozza a rendjét.
- A játék a gyermek szemével nézve a külső és belső valóság sajátos és izgalmas keveredése.
- A gyermek a játékban való kiteljesedés által válik majd egészséges érzületű felnőtté.
- A gyermek a játékon keresztül kezdi megtanulni elfogadni társait, ezáltal építgeti társas kapcsolatait (szocializáció), képessé válik az együttműködésre.
- Az együttes élmény pótolhatja a hiányos szocializációs folyamatokat.
- A játék a képesség fejlesztés tárháza.
- A játék kielégíti a gyermek kíváncsiságát.

Ezek a megállapítások is alátámasztják azt, hogy a gyermek fejlődésében a játék alapvető jelentőségű, mással nem helyettesíthető. Az óvoda lehetőséget ad az egész napos játékra, szabad cselekvésre, mely a gyermek személyiség fejlődéséhez vezet.

Az óvodapedagógus feladata:

- hogy időt, helyet és eszközt, nyugodt légkört biztosítva segítse elő a gyermek örömszerző tevékenységét.
- Az óvodapedagógus teljes személyiségével legyen a játékot támogató, nyitott, elfogadó, megértő, empatikus, segítőkész.
- Reagáljon a gyermeki jelzésekre, mely sok információval szolgálhat. Az óvodai napirendet úgy alkotjuk meg, hogy a lehető legtöbb idő a gyermek által választott cselekvésre fordítható legyen. A teret úgy igyekszünk kialakítani, hogy a gyermekek egymás zavarása nélkül tudják azonos időben végezni a különböző játékfajtákat: gyakorló játék, szerepjáték, konstruáló játék, szabály játék, bábozás, alkotás, stb. A játékszerek helyét is e szerint alakítjuk ki. Az udvari játékaink esztétikusak, biztonságosak és megfelelő méretűek.
- Az óvodapedagógus kezdeményező, irányító tevékenysége csak estenként valósul meg pl.:
- új gyermek esetén,
- unatkozó gyermek esetében (ötletadás) vagy ha a játék megreked, eldurvul

- differenciált foglalkozás esetén (felzárkóztatás)
- a gyermek kifejezett kérésére.

Legtöbb esetben az óvodapedagógus csak megfigyelő, szemmel követő, metakommunikációs jelekkel „kommunikáló”, segítséget nyújtó szerepet vállal. Elvünk, hogy a gyermek a játék során önmagához képest fejlődjön. Megfigyeléseink jó útmutatóként szolgálnak a fejlesztéshez. Megfigyelhetjük a személyiségre ható folyamatokat pl.:

- testi-lelki, mentális változásokat,
- tudást és tapasztalatgyűjtést (intellektuális fejlettségét)
- kapcsolatteremtő, kommunikációs készségének fejlődését,
- fantáziára épülő spontán vágy teljesülését,
- mozgás fejlődését,
- a közösségben való alkalmazkodását (helyes és helytelen viselkedést)
- kulturált viselkedését,
- emberi értékeket (tolerancia, együttérzés, egyéb erkölcsi értékek)

A 3-tól 7 éves korú gyermek játékfajtái

Gyakorló játék:

- a legkisebb óvodások jellemző játéka, ami nem mindig társas tevékenység
- a funkció gyakorlás, ritmikus ismétlődés jellemző rá,
- fejleszti a térérzékelést, a dominanciát, szem-kéz koordinációt, technikai érzéket.

Az óvodapedagógus feladata a mozgástér, játékeszközök, idő biztosítása. Legyenek a kicsik számára húzható, rakosgatható játékok, melyekkel ezt a megismerő tevékenységet folytatni tudják.

Szerepjáték, szimbolikus játék:

- a szerepek átélésével egyéni vágyai, félelmei, ötletei, fantáziája, valósághoz való viszonya nyilvánul meg a gyermeknek,
- komplex lehetőség a személyiség fejlődésre (pl. gátlások oldása).

Az óvodapedagógus feladata, hogy a gyermeki „üzeneteket” kódolja, ennek tudatában válassza meg a pozitívan ható módszereket. Ha szükséges kis segítséget ad a hely, idő, eszköz biztosításán kívül pl.: metakommunikációs jelek, ötlet, biztonságot adó jelenlét, támogató légkör.

Konstruktív-építő játék:

- a szerkesztés, alkotás örömeinek átélése, mely logikus gondolkodást fejleszt, sikerélményt nyújt az egyéni ötlet, elképzelés megvalósításával,
- együttműködést vár el a gyermekektől.

Az óvodapedagógus feladata az építő kellékek (nem csak játékok, hanem természetes anyagok – kavics, gesztenye stb.) felajánlása, az elmélyült munkához, nyugodt környezet, szeparált hely megteremtése.

Bábozás, dramatizálás:

- a konfliktusok feloldását, a gyermeket ért hatások újra átélését szolgálja,
- a valóság és kitaláció keveredése,
- kifejezi az érzelmi állapotot,
- az anyanyelv területén fejleszti a személyiséget,
- az együttműködés jelei tapasztalható, amikor egymást kiegészítik, segítik a szerep megformálásában.

Az óvodapedagógus feladata, hogy segítséget nyújtson a szükséges eszközök, kellékek, jelmezek kiválasztásában, elkészítésében. A játék téma, cselekmény előbbre mozdítását egy-egy ötlettel segítse elő, ha az megreked egy ponton.

A barkácsolás által létrehozott eszközöket más játékba használják fel a gyerekek, ezért összefonódik az „alkotás” a szerepjátékkal, konstruáló játékkal, bábozással. Munkájuk eredménye örömmel tölti el a gyermekeket. Teret ad a fantázia kibontakozásának, finom motorikus fejlődésnek. Az óvodapedagógus feladata a gyűjtőmunkára szoktatás és a technikai segítség (az eszközök, szerszámok használatának megtanítása).

A szabályjáték két csoportra osztható:

1. Társas játékok, egyéb értelem fejlesztő játékok (kártya, dominó, puzzle, társas -nyelvi játékok, logikai játékok).

2. Mozgásos verseny – és dalos játékok (csoportépítő és bizalom játékok, körjátékok)

Mindkettőnél fontos a szabályok pontos betartására törekvés, az együttműködés, a fegyelem és kitartás, a siker és kudarc helyes megélése.

Az óvodapedagógus feladata néhány esetben a szerepek beosztása, az irányítás, a következetesség a szabályok betartásához, a motiválás.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére:

- a gyermek tudjon elmélyülten, személyisége kontrolálásával játszani
- alakítson ki egy-egy ötlet alapján játszóhelyet,
- egyéni fantáziával hozzon létre játékeszközt,
- önként vállaljon szerepet, a játék végéig tartsa be a szabályt,
- képes legyen jobb pozícióról, egy-egy szerepről mások kedvéért lemondani,
- a valóság mind több szituációját képes legyen átélni,
- figyelme, kitartása a játék végéig tartson,
- ismerje meg önmagát, képességeinek határait,
- csoporttársaival működjön együtt,
- segítsék egymást a probléma és konfliktus helyzetek megoldásában,
- vigyázzanak a játékok épségére.

7.2. Tevékenységben megvalósuló tanulás

Az óvodai élet egész folyamatában tanul a gyermek. A tanulás elsődleges feltétele a gyermek cselekvő aktivitása. Ennek érdekében **az óvodapedagógus feladata** olyan óvodai életet szervezni, melyben a gyermekek minél több érzékszervvel, cselekvéssel, impulzussal fedezhetik fel a világot.

Nevelésünkben a tapasztalatok, ismeretek, a tanulás tartalma a közvetlen környezetéből származzanak, tehát ennek megfelelően kell kiválasztani a témát, a helyszínt, a megismerés módját. A gyermekek kíváncsiságára, érzelmi beállítottságára, önkéntelen figyelmére alapozva irányítjuk a gyermeki gondolkodás fejlődését. Az óvodai tanulás alapja az óvodapedagógus és a gyermek egymásra ható közös tevékenysége.

A megismerő tevékenység formái:

1. Spontán, játékos tapasztalatszerzés
 - az óvodapedagógus által felkínált vagy a gyermek önként választott játéktevékenysége
2. Utánzásos minta és modellkövetés
 - szokások, eszközök használata

- vegyes életkorú csoportban az áthallgatás lehetősége.
- 3. A gyermek kíváncsiságának kielégítése
 - kérdéseire válaszolás,
 - ismereteinek rendszerezése
- 4. A hely, a környezet adta tapasztalatszerzés
 - élmények, megfigyelések.
- 5. Az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységek, irányított ismeretszerzés.
- 6. Gyakorlati probléma és feladatmegoldás
 - megbízatások,
 - előre nem tervezett élethelyzetek megoldása.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére:

- olyan műveltség tartalmak megszerzése, mely lehetővé teszi az iskolába lépést,
- valóság-hű észlelés képességének elsajátítása,
- legyen nyitott a gyermek a külvilágra,
- kérdéseit tudja megfogalmazni,
- legyen képes figyelem összpontosításra, probléma megoldásra, kreatív gondolkodásra, ok-okozati összefüggések felfedezésére az életkorától elvárható szinten,
- alakuljanak ki azok a jártasságaik, melyek eljuttatják az érzelmileg motivált cselekvés, gondolkodás szintjéről a fogalmi gondolkodásig.

7.3. Mesélés-verselés, anyanyelvi nevelés

Számunkra a mese a csend szigete. Pihentet, szórakoztat, táplálja a képzeletet, segít az élmény feldolgozásában. A mesék gerincét a népmesék adják, de az igényes modern, kortárs és klasszikus mesék is helyet kapnak az anyaggyűjtésünkben. Fontosnak tartjuk, hogy a mesét többször meghallgatva különböző módszerekkel, eszközökkel dolgozzuk fel, mert ez erősíti a gyermekekben a mese pozitív személyiségfejlesztő hatását. A nap folyamán többször, de legalább két alkalommal hallgassanak mesét a gyerekek. Lehetőséget teremtünk az önálló szöveg -és mesemondásra.

Kiscsoportban:

- rövid, egyszerű állatos meséket,

- rövid verseket, verses meséket,
- láncmeséket,
- mondókákat ismertetünk meg a gyermekekkel.

Középső csoportban:

- hosszabb verseket, meséket tanulunk,
- önálló versmondásra ösztönözzük a gyermekeket,
- próbálkozunk a dramatizálással, bábozással.

Nagy csoportban:

- több versszakos verseket,
- verses meséket,
- tündérmeséket, tréfás meséket ismerünk meg,
- hosszabb történeteket memorizálunk,
- dramatizálunk,
- egyéni mesemondásra ösztönözzük a gyermekeket,
- kitalált mesék, vagy történetek elmondására adunk lehetőséget.

A kisgyermek életkori sajátosságaiból adódóan versgyűjteményeinkben a rövid, tömör, színekkel teli verseket szedjük csokorba. A játékos mozgással összekapcsolt mondókázás, verselés átszövi a gyermekek mindennapjait. Fontosnak tartjuk, hogy a családban is meséljenek, mondókázzanak, verseljenek a gyermekeknek. Az óvodáskorúak irodalmi nevelésében a csupa ritmus, csupa játék, a gyermeki szemléletet sugárzó alkotásoknak van helye.

A dramatizálás, bábozás formálja a gyermekek alkotó fantáziáját. Biztosítjuk az esztétikus előadásmódot, ugyanakkor nem akadályozzuk meg a gyermekeket a belső képük alakításában, fantáziájuk szárnyalásában. Aktív és passzív szókincsüket folyamatos alakítjuk és gazdagítjuk. Irodalmi élményeik hatására fejlődnek érzelmeik, értelmi képességeik, és erkölcsük.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére:

- a vers és a mese legyen élményforrás a gyermekek számára, ami gazdagítja anyanyelvi képességeiket (beszédértés, beszédfigyelem, beszédhallás, szókincs, nyelvi kifejező készség), formálja erkölcsi érzéküket,
- a mese és a vers memorizálása segítse elő a tanulási képességeik fejlődését,
- a bábozás, dramatizálás által oldódjanak fel, használják fantáziájukat és legyenek

együttműködők

- gondolataikat, érzelmeiket mások számára érthető formában, életkoruknak megfelelő szókinccsel tudják kifejezni.

7.4. Ének, zene, énekes játékok, gyermektánc

A magyar zenei nevelés szilárd alapja a közös éneklés. Fontos, hogy a gyermekek felszabadultan énekeljenek. A környezet hangjainak megfigyelése, az ölbeli játékok, a népi gyermekdalok, az éneklés, az énekes játékok, a zenélés, örömet jelentenek a gyermekeknek, közben fejlődik esztétikai fogékonyságuk, zenei ízlésük, magatartási kultúrájuk, és mindennapi tevékenységüknek részévé válik a felnőtt minta spontán utánzásával.

Az élményt nyújtó közös ének-zenei tevékenységek során a gyermek felfedezi a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét. Folyamatosan bővítjük az ének-zenei eszközeinket (ritmus-dallamhangszerek, fejdíszek, néptánc ruhák, kendők, kalapok tárházát), amelyeket a gyerekek szívesen használnak.

Éneklésre, mondókázásra vagy körjátékok játszására napközben bármikor adódhat alkalom. Kiscsoportban legfontosabb feladatunk: a gyermekek figyelmének felkeltése, megfelelő hangmagasságú, tiszta énekléssel az

- egyenletes lüktetés megéreztetése,
- éneklés egy-két gyermekkel,
- ölbeli játékokkal,
- höcögtetőkkel,
- kis hangterjedelmű gyermekdalokkal,
- mondókákkal.
- játékos, utánzó mozdulatokkal (helyben)

Középső csoportban feladatunk:

- játékos közös éneklés, kisebb csoportban,
- bábbal egyéni éneklésre serkentés,
- körbejárás elsajátítása, egyenletes lüktetés megéreztetése járással,
- akusztikus inger és a mozgás összekapcsolása (taps, dobantás stb.)
- utánzó mozdulatok, változatos sorformák játszása.

Nagycsoportban feladatunk:

- a csoport tisztán énekeljen, az óvónő indítása után egyedül is
- a tiszta éneklés javítása csoportban és egyénileg
- merjenek önállóan dalt választani, egyedül énekelni
- esztétikus köralakítása, megtartása
- nagy térben mozgó komplikáltabb mozgásformák elsajátítása, Pl. szerepcserés, párválasztós, sorgyarapodós játékok, tánclépések, térformák,
- tempó és dinamika összekapcsolása
- zenei kreativitás fejlesztése: karmesteres játékkal, mondókák dallamosításával, kérdés-felelet játékokkal stb.
- nagyobb hangterjedelmű dalok, népdalok, énekes játékok megtanítása

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére:

- óvodás koruk végére kedveljék meg a gyermekek a mondókákat, énekes játékokat,
- élvezettel hallgassák a zenehallgatási anyagokat, hangszeres zenét,
- ismerjék meg magyar zenei kultúránk néhány jeles alkotását,
- ünnepeinkhez, hagyományainkhoz kapcsolódó dalokat énekelgessenek,
- tudjanak egyenletes lüktetést kiemelve mondókázni, a mondókák ritmusát lejátszani,
- örömmel zenéljenek, tudjanak 2-3 hangszer használni (csörgődobok, xilofon)
- kezdeményezzék önállóan, kis csoportban, játék közben vagy a nap folyamán kedvük szerint az énekes játékokat,
- az esetlegesen előforduló más zenei kultúrából érkezett gyermek hazájának zenei szemelvényeit is ismerjék meg a gyermekek.

7.5. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

A rajzolással, festéssel, mintázással, kézimunkával, barkácsolással a gyermekek élmény és fantázia világát gazdagítjuk, képi kifejezésüket, tér, forma, szín képzeteiket alakítjuk. Gondolkodásukat fejlesztjük, esztétikai érzéküket, érzékenységüket, szép iránti igényességüket, nyitottságukat folyamatosan formáljuk. Vizuális eszközeink felhasználásával állandó lehetőséget biztosítunk élményeik, gondolataik különböző technikákkal történő kifejezésére.

Az óvodapedagógus feladata:

- Olyan élményeket biztosítani, amelyek segítik önkifejezési vágyukat, alkotó kedvüket.
- Felfedeztetni gyermekeinkkel a környezet szépségeit.
- Spontán alkotókedvükre építeni, ebből bontakoztatjuk ki vizuális-esztétikai látásmódjukat.
- A csoportszobában az alkotáshoz szükséges eszközöket elérhetővé tenni a gyermekek számára.
- A nap bármely szakában rajzolhatnak, mintázhatnak, kézimunkázhatnak és barkácsolhatnak. Szövünk rongyból, formálunk agyagból, fonunk csuhéjból, vesszőből.

Feladatunk bemutatni a műalkotásokat, a népművészeti tárgyakat, akár eredeti, akár reprodukció formájában. Az elkészült műveket kiállítani az öltözőben elhelyezett faliújságon. Az aktuális témának megfelelően a legszebb gyermekmunkákkal díszíteni az óvoda folyosóit. Az óvodásoknak kiírt rajzpályázatokra a vállalkozó szellemű gyermekek munkáit rendszeresen elküldeni. A tevékenység közben a gyerekek felszabadultan beszélgethetnek, értékelhetik egymás és saját munkáit, mondókázhatnak, énekelgethetnek.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére:

- ismerkedjenek meg minél több technikával, eszközzel, azok használatával,
- ismerkedjenek meg több művészeti alkotással,
- alkotásaikban érvényesüljön az önkifejezés, az egyéni látásmód, a fantázia (öröm legyen számukra az alkotó tevékenység)
- legyenek képesek élményeiket, érzéseiket kifejezni különböző technikákkal,
- környezetükben képesek legyenek meglátni a szépet.

7.6. Mozgás

Az óvodában megszervezett mozgáshoz a 3-7 éves korú gyermekek anatómiai-élettani sajátosságai megfelelő feltételt teremtenek a motoros képességek és pszichés tulajdonságok fejlesztéséhez.

Az óvodapedagógus feladata

- változatos mozgás anyag gyakoroltatása, játék közbeni alkalmazása, ami a személyiség sokoldalú fejlesztését eredményezi.
- Az óvodai mozgásanyag alapozó jellegű a gyermekek testi nevelésében. Pozitív hatása:
 - motoros és technikai képességekre,
 - koordinációs képességekre,
 - finommozgásra, ritmusérzékre,
 - állóképességre, ügyességre,
 - gyors reagálásra, helyzetfelismerésre,
 - szabályok betartására,
 - önfegyelemre, kitartásra, akaraterőre,
 - figyelem fejlesztésére,
 - én-kontrollra és együttműködésre.

Rendszeres mozgással, egyéni fejlettségi szintjüknek megfelelő mozgásos játékokkal, és feladatokkal biztosítjuk a gyermekek egészséges életmódjának kialakulását.

Fontos, hogy felkeltsük-fenntartsuk a gyermekek mozgáskedvét, megszeretessük a mozgást. Lényeges a motiváció, a körülmények megteremtése, szabályok kialakítása, a pozitív megerősítés. Ezeknek megfelelően biztosítjuk a megfelelő helyet és eszközöket a mozgásos tevékenységekhez mind a csoportszobában, mind a szabadban. Időjárástól függően a lehető legtöbb időt töltjük a szabadban. Az eszközök és tevékenységek kiválasztásánál szem előtt tartjuk a gyermekek életkorát, fejlettségi szintjét és a csoport összetételét.

A fejlődés várható eredménye 5.2. fejezet végén található.

7.7. A külső világ tevékeny megismerése

A gyerekeket körülvevő természeti és társadalmi környezetről lehetőséget biztosítunk az életkornak megfelelő tapasztalatszerzésre, ezek feldolgozására. A környezetünk adta lehetőség kihasználása legfőbb célunk. Az információ szerzés sokoldalú biztosításával gyarapítjuk az aktív és passzív szókincsüket.

„Optimális” helyrajzi adottságunk elősegítik, hogy természetes környezetben tevékenyen tapasztalhassanak folyamatosan a gyermekeink. A környezet feltérképezése után változatos

tevékenységeket szervezünk, melyeken keresztül tapasztalatokat gyűjthetnek, szerezhhetnek a természeti és társadalmi környezetről. A környezeti nevelés színterét nehéz szétválasztani a többi nevelési területtől, szinte körbefogja azokat, ezért az évszakok témakörét alapul véve tervezzük és szervezzük óvodai életünket. A négy évszak ritmikusságára, változásaira, a hónapok aktuális eseményeire építünk.

Igyekszünk a fenntartható környezeti nevelést cselekvéssel, tapasztalatszerzéssel elmélyíteni, kialakítani.

Magaságyságok a bio gazdálkodás alapjait adják az intézménybe járó gyermekeknek.

Feladatainkat a gyermekek spontán érdeklődésére alapozva, illetve korosztálynak megfelelően a gyermekekkel együtt tervezzük meg. A gyűjtő munkákba a szülőket is aktívan bevonjuk. Tervezésünk során a környezeti nevelés szorosan összekapcsolódik a matematikai ismeretszerzéssel, hiszen nagyon sok matematikai jellegű tapasztalatokat szereznek a gyerekek, és ezeket a többi tevékenységekben is alkalmazzák. Ez által alakul ítélőképességük, fejlődik tér-, sík-, és mennyiség szemléletük. Komplex foglalkozásaink magukban foglalják a testápolástól a közlekedésig, a családtól a helyes viselkedésig mindazt, ami a gyermeknek támpontot nyújthat a környezetében meglévő szabályok megismeréséhez és gyakorlásához.

Ezek a tervezett kezdeményezések, illetve spontán ismeretszerzések a nap bármely szakában megvalósíthatóak. Lehetőséget adunk a gyermekek önálló véleményalkotására, döntési képességeik fejlődésére, a környezet alakításában. A kisgyermekkor környezetvédelmi nevelés szellemében természetszerető, környezetbarát gyermekeket nevelünk.

Óvodásaink aktívan részt vesznek környezetük tisztaságának megőrzésében (szelektív szeméthyűjtés, levélseprés, gereblyezés, virágültetés, bokrok, fák, virágok megóvása).

Kirándulások alkalmával tudatosítjuk a gyermekekben, hogy viselkedésükkel ne zavarják az élővilág nyugalmát. Mindezekkel elősegítjük a környezettudatos magatartásuk formálását, alapozását, alakítását.

Fontosnak tartjuk a környezethez való pozitív viszony alakítását, a természet értékeinek megbecsülését. Ezt elősegítjük a természeti ünnepek óvodán belüli megszervezésével (Állatok világnapja, Madarak-fák napja, Takarítási világnap, Víz világnapja, Föld napja).

A környezetünk mennyiségi és formai összefüggéseinek megismerése:

A külső világ megismerésének tevékeny része, az analízis-szintézis, konkretizálás, elvonatkoztatás, gondolkodási műveletek alkalmazásának gyakorlati lehetősége. A gyermekekkel a környező valóságot, a természet törvényszerűségeit és összefüggéseit ismertetjük meg. Megalapozzuk a logikus gondolkodást. Matematikai érdeklődésüket folyamatosan kielégítjük, élményeket, eszközöket biztosítunk a tapasztalatszerzéshez. Szemléletüket úgy formáljuk, hogy gondolkodási műveleteik, készségeik, képességeik, fejlődjenek. Megismertetjük gyermekeinket: mennyiségi viszonyokkal, a színekkel, halmazokkal, tő-és sorszámnevekkel, egyszerű labirintus játékokkal, ritmikus sorokkal, a pár fogalmával, variációs lehetőségekkel, egyszerű és bonyolultabb társasjátékokkal, a tükörkép fogalmával, a relációkkal, az irányokkal, névutókkal, a kiterjedésekkel, tér és síkmértani formákkal és egyéb gyűjtőfogalmakkal.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére:

- tudják személyes adataikat (nevük, szüleik neve, pontos lakcímük, születési helyük, idejük)
- ismerjék az évszakokat, jellemzőiket,
- ismerjék a napszakokat, a hozzá tartozó tevékenységeket,
- igazodjanak el közvetlen környezetükben,
- legyenek tisztában a gyalogos közlekedés szabályaival,
- ismerjék az állatok fajtáit, hasznukat, gondozásukat,
- ismerjék fel a környezetükben található növényeket, tudják megnevezni és gondozni azokat,
- legyenek tisztában az emberi test részeivel, ismerjék érzékszerveiket,
- természeti és társadalmi környezetüket becsülik meg és óvják, sajátítsák el az ehhez szükséges magatartást,
- tudjanak legalább 10-ig számolni,
- tudjanak különféle elemekből ugyanannyit, többet-kevesebbet előállítani,
- értsék és helyesen használják a mennyiségekkel és halmazokkal kapcsolatos fogalmakat,
- tudjanak térben és síkban tájékozódni, használják helyesen a névutókat,
- matematikai ismereteik jelenjenek meg játékaikban,
- probléma megoldásaik során alkalmazzák logikai készségüket.

7.8. Munka jellegű tevékenységek

Az óvodás korú gyermek óvodai életében a munka jellegű tevékenységek, a kooperatív tanulási formán keresztül fontos szerepet kapnak. A gyermekek aktív részvételével, és érdeklődésével kreatívan fejlesztjük a gyermekek együttműködési készségét. A munkavégzéshez szükséges attitűdök, képességek, készségek kialakítása (kitartás, önállóság, felelősség, céltudatosság) tevékenységeken keresztül történik. Az egyes munkafajtákat fokozatosan vezetjük be, ezzel biztosítjuk a munka állandóságát és folytonosságát. Fontos, hogy a gyerekek a munka jellegű tevékenységeket, önként, örömmel végezzék. A munkafolyamat segítse a problémamegoldás, feldolgozás útját. A tevékenységhez kapcsolódó, spontán beszédhelyzetekben megjelennek a különböző beszédformák (udvarias megszólítás, cselekvésre szólítás, utánzásra készítés, kérdés, köszönés, dicséret verbális kifejezései), a munkavégzéssel kapcsolatos fogalmak. Fontosnak tartjuk megalapozni - pozitív megerősítéssel - a közösségért végzett mindennapos tevékenységüket.

Önkiszolgáló munka:

Az önkiszolgáló munka a gyermekek természetes, mindennapi szükségleteinek önálló kielégítését, valamint környezetünk rendjének megőrzését és helyreállítását jelenti.

Önkiszolgáló munkák:

- öltözködés, vetkőzés
- testápolás,
- étkezés.

Naposi munka:

A naposi munka közösségi megbízatás. A naposság feladattudatot feltételez. A naponta választott naposok feladatai lehetnek: az asztalterítő leterítése, az étkezéshez szükséges eszközök szétosztása, segédkezés az étel felszolgálásában, folyadék öntésében. Óvjuk a naposokat attól, hogy egész nap készültségben legyenek.

Alkalomszerű munka

Arra törekszünk, hogy a gyerekek minél nagyobb önállóságra tegyenek szert, egyszerű feladatok adásával. Egy részük szabályosan ismétlődik, más részük esetleges. Ezek lehetnek:

- teremrendezés,
- segítségnyújtás a felnőtteknek,
- megbízatások teljesítése,

- ajándékkészítés, segítségnyújtás a kisebbeknek, stb.

A gyerekek alkalomhoz és évszakokhoz kapcsolódóan végeznek kerti munkát. Ez is segíti a természet szeretetére, megóvására nevelést. A mindennapi munkálkodásuk közben a gyermekek ismerkednek környezetükkel, mozgásos érzékszervi információkat szereznek, ezáltal fejlődnek képességeik, közösségi magatartásuk, akarati tulajdonságaik, esztétikai érzékük. Megtanulják a gyakran használt munkaeszközök alapfogásait és képesek lesznek az együttműködésre is.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére:

- alakuljon ki a munkatevékenységhez kapcsolódó pozitív viszony a gyermekekben,
- életkoruknak megfelelő megbízatásokat teljesítsenek,
- ismerjék egy adott munkatevékenység elvégzésének folyamatát,
- legyenek kitartóak, megbízhatóak, becsüljék meg mások munkáját.

8. Az óvoda kapcsolatrendszere

Szülők-családok

Az együttműködés alapja a kölcsönös tisztelet és bizalom. Szeretnénk, ha a kapcsolatunk folytán a szülők világosan, szemléletesen látnák az óvodai nevelési célokat, így tudatosan, összehangoltan érjük el a közös célt.

Célunk a jövőben a családok életminőségének javítása az által, hogy óvoda biztosítja az egészséges környezetet, biztonságot (testi, érzelmi) és a személyiségfejlődést. Bízunk benne, hogy ez kiegyensúlyozott, boldog gyermekkort eredményez. Ennek érdekében fontos:

- a szülő és pedagógus párbeszéd, az együttműködés,
- az elfogadó, családias légkör,
- az eddig bevált kapcsolattartási formák továbbvitele (családlátogatás, szülői értekezlet, fogadó óra, nyílt nap, napi érintkezés)
- színes, érdekes, közös programok (pl. tökfaragó délután, adventi barkácsdélután, szülői bál, ismeretterjesztő előadások stb.)
- családi és óvodai ünnepek megtartása (az eddig bevált gyakorlat szerint).

A szülők mai elvárása, hogy az óvodai nevelésen, gondozáson kívül plusz fakultációk is legyenek. Az óvoda erre nyitott, hisz ezek által a gyermeket változatos hatások érik, több fajta képessége kiteljesedhet, mind jobban felkészült lesz az iskolára. Ezért a szülők kérésére folytatódhat a néptánc-és angol oktatás, úszás, és a mozgásfejlesztő jogatorna. De más szülői javaslatokat is figyelembe veszünk. Ezek mellett az óvodapedagógusok felmérése, megítélése szerint egyéni fejlesztésekre is kell, hogy jusson idő az óvodában.

Fontosnak tartjuk, hogy az óvoda funkcióit megtartva, kicsit modernebb felfogásban, de hangsúlyozva az emberi értékeket pl.: a kulturált társas érintkezést, az illemet. Egymásnak a tiszteletet megadva embernek maradni – ez a szülő és az itt dolgozók kapcsolatának az alapja kell, hogy legyen.

Manapság már teret hódít az elektronikus érintkezés, felületessé váltak az emberi kapcsolatok. Ezért a már említett kapcsolattartási formákon keresztül fontosnak tartjuk a személyes beszélgetést, eszmecserét. Pl. egy megbeszélte időpontban szívesen adunk tájékoztatást a gyermek fejlődéséről és meghallgatjuk a problémáikat. Számítunk az SZMK aktivitására is (programszervezés, javaslatok, újítások stb.)

Iskola

A velencei iskola és az óvodánk között jó és szoros a kapcsolat. Törekszünk arra, hogy az óvoda s az iskola közötti átmenet zökkenőmentes legyen gyermekeink számára. Ennek érdekében igényeljük a tavaszi szülői értekezletünkön az iskola bemutatását. A nagy csoportosokhoz meghívjuk a leendő elsős tanító nőket, akikkel ismerkedhetnek. Tanácsot adunk a szülőknek az iskolaválasztáshoz. Látogatást teszünk egy tanítási órán, hogy átérezzék a nagycsoportosok az iskola légkörét. Szívesen látjuk az iskola igazgatóját az óvoda egy-egy ünnepélyén.

Szeretnénk, ha nem félénken, hanem talpraesetten mennének a gyerekek az iskolába, így könnyebb lenn az átmenet.

Pedagógiai szakszolgálat

Fenntartva az eredményes együttműködést továbbra is igénybe kívánjuk venni az utazó logopédus szolgáltatást. Szakmai segítséget várunk a Nevelési Tanácsadótól legtöbbször az iskolaérettség megállapításában, de örülünk, hogy lehetőség van egy-egy esetben fejlesztő pedagógus igénybevételére vagy Szakértői Bizottsághoz továbbításra. Aktívan részt veszünk a

kért statisztikák elkészítésében, adatszolgáltatásban. Továbbítják nekünk a pályázati kiírásokat, programajánlatokat és információkat, továbbképzési lehetőségeket.

Fenntartó

Együttműködésünket nyitottság jellemzi, a szabad információáramlás. Kölcsönös, egymás érdekét szem előtt tartó, segítő kapcsolattartásra törekszem. Szeretnék támaszkodni az önkormányzat által képviselt jogszerűsége, törvényessége.

Felelősséggel járok el az Alapító Okiratban és a Működési Szabályzatban meghatározott feladatok betartásában, betartatásában, az intézményi vagyon védelmében. Tájékoztatom a hivatalt az óvodában folyó pedagógiai munkáról, eredményekről, az esetlegesen felmerülő problémákról (pl.: karbantartási munkák, családok szociális helyzete stb.) Felelek a feladatellátás zavartalanságáért, a közüzemi szolgáltatások takarékos használatáért. Javaslatot teszek az intézmény működéséhez kapcsolódó költségvetés elkészítéséhez.

Biztosítom az adatok és dokumentumok védelmét. Adatokat, statisztikákat bocsájtok a rendelkezésére. Fokozottan figyelek a balesetek megelőzésére, a biztonságos működésre, a munkavédelmi szabályok betartására.

Védőnő, gyermekorvos, családgondozó

A szociális háló és jelzőprogramban továbbra is részt veszünk. Kidolgozzuk a gyermekvédelmet, rendszeresen javaslatokat teszünk a segítségnyújtásra. Egészségügyi vizsgálatokat bonyolítunk le, esetlegesen szakrendelésre irányítással. Tanácsokat kapunk az egészségmegőrzésre, életmód változtatásra stb.

Kapcsolat az egyházzal

Az Óvodai Alapprogram szerint biztosítani kell a gyermek számára a család vallási meggyőződése szerinti hitoktatást. Igény szerinti hitoktatásra lehetőség van óvodánkban.

9. Gyermek és ifjúság védelem, esélyegyenlőség, tehetségek gondozása, integráció

Munkánk tartalma a gyermekek esélyegyenlőségének növelése, a gyermeki jogok és érdekek érvényesítése, testi-lelki egészségüknek és a családban történő nevelésüknek elősegítése, szükség szerint segítségnyújtás, tehetséggondozás, valamint együttműködés a különböző intézményekkel és szakemberekkel. Minden gyermeket megillet a különleges bánásmódhoz való jog: az intézményeknek figyelembe kell venniük a gyermekek igényét és ehhez igazodva kell nyújtani egyénre szabott nevelést. Pl.:

- integrációs felkészítést, személyiségfejlesztést,
- szociális hátrányból eredő lemaradás csökkentést,
- tehetségek ellátását,
- beilleszkedési és magatartási problémák kezelését.

Feladatunk:

- A hátrányos helyzetű, veszélyeztetett gyermekek és családok segítése.
- A gyermekek fejlődését korlátozó ártalmak kiszűrése, külső speciális szakemberek bevonásával (logopédus, Pedagógiai Szakszolgálat).
- Külső segítőkkel, gyermekvédelmi szervekkel, intézményekkel való kapcsolattartás, együttműködés.
- Biztosítjuk a gyermekek differenciált és egyéni fejlesztését.
- Figyelemmel kísérjük a gyermek rendszeres óvodába járását.
- A feltáró munka után a felzárkóztatást, tehetséggondozást megtervezzük, megvalósítjuk (a gyermekek fejlődési lapjain feljegyzéseket készítünk).
- A szülőkkel megfelelő, együttműködő kapcsolatot alakítunk ki.
- Biztosítjuk a gyermekeket megillető jogok érvényesülését, szükség esetén védő,-óvó intézkedésre javaslatot teszünk.

Az integrációs programunk tartalma kiterjed az óvodai nevelés mindazon területeire, amelyek kiemelkedő jelentőséggel bírnak a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek fejlődésének elősegítésében. Biztosítjuk a fejlesztésre szoruló gyermeknek és szüleinek a gyermek állapotához, a szülő körülményeihez alkalmazkodó segítséget.

Az intézmény fontos feladata a képességek kibontakoztatása, a tehetséges gyermekek felismerése, nyilvántartása, egyéni nyomon követése, a tehetségek gondozása és fejlesztése, élve az intézményi és az intézményen kívüli együttműködések lehetőségeivel.

A mikro csoportos tevékenységszervezés közben a differenciálás gyakorlata kiválóan alkalmazható a kiemelten tehetséges gyermekek nevelésében.

„A kiemelten tehetséges gyermek az, aki átlag feletti általános, vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, akiben felkelthető a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.”
(2011.évi CXK.Köznev.tv.)

10. A nevelőmunka tervezése, ellenőrzése, értékelése, dokumentációja

Óvodánk meghatározó iránymutatója az Óvodai nevelés országos alapprogramja és a Kerekerdő Óvoda Pedagógiai Programja.

A vezető óvónő tanévenként készíti el az adott évre szóló **Munkatervet**, mely a kiemelt pedagógiai feladatokat, felelősöket, határidőket tartalmazza. Továbbá az eseménytervet ünnepekkel, közös programokkal.

A csoportos óvodapedagógus feladata az **Éves terv** elkészítése, mely tartalmazza a gyermekek tevékenységformái szerinti anyagot.

A pedagógiai gyakorlat ellenőrzése két szinten történik:

1. A gyermekek fejlettségének nyomon követése.

A gyermeknek befogadásától kezdve folyamatosan figyeljük a fejlődését. Az egyes területek, képességek mérése által meghatározzuk a fejlettségét és ez alapján egyénre szabott **Fejlesztési tervet** készítünk. Meghatározott időnként ellenőrzést, értékelést végzünk. Ha szükséges más szakember segítségét kérjük. A szülőket tájékoztatjuk a fejlődési mutatókról.

2. A Pedagógiai Program megvalósítása (Az óvodapedagógusok gyakorlati munkája.)

A pedagógiai munka minőségének folyamatossága érdekében az óvodavezető belső ellenőrzéseket végez, melynek összegzése a működés eredményeire, hiányosságaira világít rá. Ennek az áttekintése a további tervekhez ad kiindulási pontokat.

(A vezető **Ellenőrzési terve** mellékletben szerepel.)

A gyermek fejlődését nyomon követő dokumentáció tartalmazza

- a gyermek anamnézisé,
- beilleszkedés tapasztalatait
- a gyermek fejlődésének mutatóit (érzelmi-szociális, értelmi, beszéd-, mozgásfejlődés), valamint az óvoda pedagógiai programjában meghatározott tevékenységekkel kapcsolatos egyéb megfigyeléseket,
- a gyermek fejlődését segítő megállapításokat, intézkedéseket, az elért eredményt,
- amennyiben a gyermeket szakértői bizottság vizsgálta, a vizsgálat megállapításait, a fejlesztést végző pedagógus fejlődést szolgáló intézkedésre tett javaslatait, eredményeit
- a szakértői bizottság felülvizsgálatának megállapításait,
- Konzultációs lap (tartalmazza: a szülő szóbeli tájékoztatásának időpontját, a gyermek fejlődését segítő szakemberekkel való konzultációkat)
- Indokolt esetben kezdeményezzük, a szülőnél a szakszolgálat igénybevételét.
- Az óvoda a gyermek értelmi, beszéd-, hallás-, látás-, mozgásfejlődésének eredményét félévenként rögzíti: kiscsoportban évente kétszer az egyéni megfigyelési lapokkal, 4 éves kortól a félévkor alkalmazott DIFER méréssel, valamint az év végén alkalmazott egyéni megfigyelési lapokkal,;
- Feljegyezzük a gyermek fejlődését szolgáló intézkedéseket, megállapításokat, javaslatokat
- Fél évente fejlesztési tervet készítünk a mérések, megfigyelések alapján indokolt esetben, dokumentáljuk az egyéni fejlesztéssel kapcsolatos tapasztalatokat
- A gyermek fejlődését tükröző gyermekei produktumokat összegyűjtjük

Az OviKréta elektronikus óvodai csoportnapló tartalma:

Az **OviKréta** egy digitális adminisztrációs rendszer, amelyet 2024. szeptember 1-től kötelezően használnak az óvodákban. Ez a rendszer a Kréta (Köznevelési Regisztrációs és Tanulmányi Alaprendszer) óvodai megfelelője, amely segíti az intézményi dokumentációt, a gyermekek nyilvántartását és az óvodai kommunikációt.

Tartalma:

- **Gyermekek nyilvántartása** (személyes adatok, fejlődési napló, mulasztási napló, felvételi előjegyzési napló)
- **Csoportok kezelése** (csoportnapló)
- **Pedagógiai dokumentációk vezetése** (fejlődési napló, óvodai események rögzítése, stb.)
- **Szülőkkel való kommunikáció** (esetleges üzenetküldési funkciók)
- **Óvodai dolgozók adminisztrációja** (személyes adatok, munkaidő-nyilvántartás, feladatok)
- **Intézményi dokumentáció vezetése**
- **Teljesítményértékelés dokumentáció vezetése**

Az óvoda alapidokumentumai:

Óvodai munkaterv

Szervezeti és működési szabályzat

Házirend

Pedagógiai Program

A gyermek fejlődését nyomon követő dokumentumok

Óvodai törzskönyv

Alapító okirat

11. Legitimációs záradék

A Nadapi Kerekerdő Óvoda Pedagógiai programjáról véleményezési jogával élt az óvoda Szülői Szervezete. Véleményüket a számú jegyzőkönyv tartalmazza.

Kelt:, év hónap nap

.....

szülői szervezet elnöke

A Nadapi Kerekerdő Óvoda Pedagógiai programját a nevelőtestület arányú „igen” szavazatával,..... számú nevelőtestületi határozatával napján elfogadta.

Kelt:, év hónap nap

.....

nevelőtestület képviselője

Nadap Község Önkormányzata, mint fenntartószámú határozatával egyetértését a Nadapi Kerekerdő Óvoda Pedagógiai programjához megadta.

Kelt:, év hónap nap

.....

Nadap Község Polgármestere

Jóváhagyta az intézmény vezetője a számú határozattal.

Kelt:, év hónap nap

.....

Intézményvezető

A Nadapi Kerekerdő Óvoda Pedagógiai Programja az intézményvezető jóváhagyása napján lép életbe, ezzel a korábbi Helyi Óvodai Nevelési Program hatályát veszti.

A módosítás hatályba lépett: 2025. január 1-től